

Lytje Pole

ALLE TOERISTISCHE INFORMATIE OVER SCHIERMONNIKOOG

JAARGANG EDITIE

2021 / Winter

Gratis
uitgave

Ontdek Schiermonnikoog

BENIEUWD WAT JE
ALLEMAAL KUNT BELEVEN ?

NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL

- **AMUSEment: Online festival in de kerstvakantie**
- **Lytje Pole Agenda**
- **Virtuele excursies**
- **Evaluatie begrazing met Sayaguesa's en Exmoors**

5

Wadden excursie-kit

11

Boekenrubriek

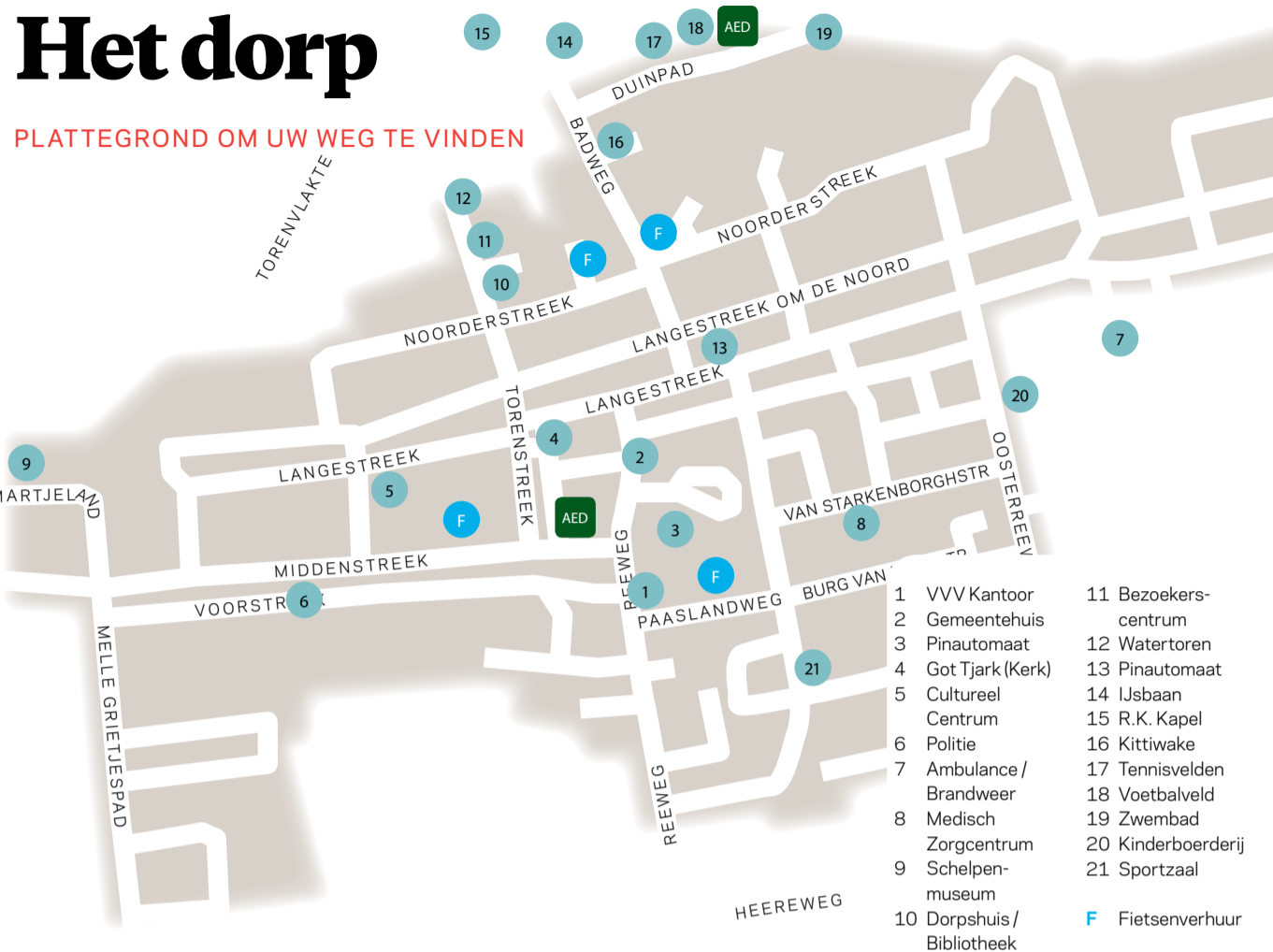
35

Schuinsmarcheerdere

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

1 VVV Kantoor	11 Bezoekerscentrum
2 Gemeentehuis	12 Watertoren
3 Pinautomaat	13 Pinautomaat
4 Got Tjark (Kerk)	14 IJsbaan
5 Cultureel Centrum	15 R.K. Kapel
6 Politie	16 Kittiwake
7 Ambulance / Brandweer	17 Tennisvelden
8 Medisch Zorgcentrum	18 Voetbalveld
9 Schelpenmuseum	19 Zwembad
10 Dorpshuis / Bibliotheek	20 Kinderboerderij
	21 Sportzaal
- F Fietsenverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Huisarts

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
fax. 0519-531704

De praktijk is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar voor SPOED gevallen. In andere gevallen op werkdagen telefonisch bereikbaar van: 8.30-9.30 uur en 13.30 en 14.30 uur. De balie is i.v.m. corona niet geopend.

Scan QR code voor corona maatregelen in de praktijk.

Tandarts

Mw. T.C. Robberts
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut

A. v.d. Meulen
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-531927 (uitsluitend op afspraak)

Telefonisch bereikbaar tussen 12:30-13:00 uur.

Dierenarts

Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
tel. 0519-292526
Eénmaal per maand aanwezig, uitsluitend op afspraak.

Apotheek

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
Van Starckenborghstraat 17
tel. 0519-712400
De balie van de apotheek is vanwege de situatie omtrent Corona gesloten. U kunt telefonisch een afspraak maken om medicijnen op te halen. De apotheek is elke werkdag telefonisch bereikbaar tussen 08:30 - 09:30 uur en 13:30 - 14:30 uur. Voor spoedzaken kunt u in het weekend en op feestdagen bellen tussen 11.00-12.00 uur.

Thuiszorg

Het Friese Land
tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.), www.thfl.nl

Politie

Voorstreek 28
tel. 0900-8844

Kustwacht

tel. 088-7974388

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekrant van de VVV Schiermonnikoog en verschijnt viermaal per jaar.
31e jaargang, 1e kwartaal 2021

Jaaroplage: 40.000 exemplaren.

Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt

Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden

Hoofdredactie: Jacqueline Mulder

Eindredactie: Henno Hogervorst, VVV Schiermonnikoog

Coverfoto: Jacqueline Mulder

Fotografie: Harry Alers, By Chris op schier, Romy Dam, Stefan Engelhardt, Gabriëlle van der Jagt, Ilse Lemmers, Jan Martinus, Foppe Schut, Joop Siepel, Settergren, VVV Schiermonnikoog, Floor van der Werf.

Redactieadres:

VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5 / Postbus 13
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-531233
redactie@vvschiermonnikoog.nl

Adverteren

Adverteren in Lytje Pole is voor leden van de VVV Schiermonnikoog mogelijk met korting. Wilt u ook adverteren neem dan contact op met de VVV Schiermonnikoog.

Aanleveren kopij

Heeft u kopij dat geschikt is voor deze krant? Stuur dit dan vóór 16 februari naar: redactie@vvschiermonnikoog.nl. Vanwege de soms grote aantallen kopij dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij plaatsing helaas niet garanderen.

De Nationaal Park Schiermonnikoog pagina's zijn gemaakt door:

Teksten: Cynthia Borrás, Marijke Barhorst
Foto's: Eric Augusteijn, Cynthia Borrás, Francine Venselaar, Ilja Zonneveld, Marijke Barhorst, Natuurmonumenten

De informatie in deze krant is zo nauwkeurig mogelijk overgenomen. De VVV Schiermonnikoog aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor gevolgen van onjuistheden en onvolkomenheden die eventueel in deze krant vermeld staan.

VVV Schiermonnikoog

Meer actuele informatie over Schiermonnikoog? Laat u informeren aan de balie van het VVV-kantoor. Het VVV-kantoor is geopend op maandag t/m zaterdag van 9.30 tot 17.00 uur.

Reeweg 5
tel. 0519-531233

info@vvschiermonnikoog.nl
www.vvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

De Lytje Pole Agenda kunt u afhalen bij het VVV-kantoor. Alles wat er op het eiland te beleven valt, staat op datum gerangschikt. Zo weet u in één oogopslag welke activiteiten er tijdens uw verblijf op Schiermonnikoog te doen zijn. De Lytje Pole Agenda verschijnt 10 x per jaar. U kunt uw activiteiten aanmelden via redactie@vvschiermonnikoog.nl.

ING

In het VVV kantoor kunt u ook terecht voor uw post en bankzaken. Het postservice punt is geopend van ma t/m za van 09:30 - 17:00 uur. Het ING servicepunt is geopend van ma t/m vr van 09:30-12:00 uur en van 14:00-17:00 uur.

Mocht u tijdsintensieve handelingen hebben verzoeken we u een afspraak te maken met een van onze medewerkers.

Beter verhuuren?

WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

AED's op het eiland

Het eiland telt negen AED's; draagbare toestellen die middels een elektrische schok het hartritme bij een hartstilstand kunnen herstellen. Een groot aantal eilanders is opgeleid om een AED te bedienen. De AED's bevinden zich bij: Spar Brunekreef, VV De Monnik, restaurant Noderstraun, drink- & eethuis De Berkenplas, strandpaviljoen de Marlijn, de jachthaven, de Brandweerkazerne en op de veerdam. Ook de ambulance en politieauto zijn voorzien van een AED.

INHOUD

Algemene informatie	2
Welkom	3
Ontdek het eiland	5
Actueel	7
AMUSEment	9
Boekenrubriek	11
Kinderactiviteiten	13
Sport & Spel	15

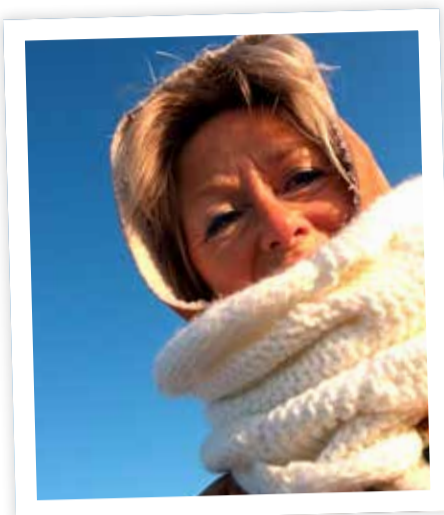
Fiets- en Wandeleiland	17
Reizen	19
Nationaal Park	20 t/m 23
Lytje Pole Agenda	24-25
Excursies	27
Musea	29
Kunst & Cultuur	30-31
Traditie & Historie	33

Hulpdiensten	34
Naar het strand	35
Ontspanning	36
Gemeente Schiermonnikoog	37
Kerk & Religie	38
Getij	39

WELKOM

Marianne van Hall

Marianne van Hall
Voorzitter VVV Schiermonnikoog

Beste mensen,

Van harte welkom op een winters Schiermonnikoog! Misschien komen jullie sinds jaar en dag in de winter naar ons mooie eiland; misschien ook is dit de eerste keer, maar dit seizoen zal opnieuw alles anders dan anders zijn.

Alle traditionele winteractiviteiten waar het eiland om bekend staat, zijn noodgedwongen afgelast. Dat betekent: geen fakkeloptocht met vuur, glühwein en warme chocolademelk; geen Midwinterfestival; geen concerten van Steeuwsaun; geen Bingo. En zo kan ik nog wel even doorgaan. Je zou er verdrietig van kunnen worden.

Ware het niet, dat het eiland zelf met zijn prachtige natuur, stilte, donkerte en rust er wel gewoon is! En dat de eilanders met veel creativiteit invulling aan hun gastvrijheid geven om jullie verblijf tot een succes te maken. Want op onze Lytje Pole valt in alle seizoenen veel te beleven; en gelukkig geldt dit ook in coronatijd! Lees het in deze krant en loop eens binnen bij de VVV om je te laten informeren. Of trek er gewoon op uit, dwaal door de duinen, langs het kronkelpad, de kwelders of de stuifduinen; trotseer de harde wind op het strand. En bekommer je niet om de inwendige mens, want de lokale horeca serveert tijdens je wandeling of fietstocht coffee-to-go, lunches en andere lekkernijen. Ook brengen zij met liefde warme maaltijden naar je toe.

Anders dit jaar, zeker, maar er valt heel veel te genieten!

Josine Olgers over yoga op Schiermonnikoog

“Yoga is een manier om rust te vinden”

Josine Olgers

Als jong meisje nam mijn oma mij mee naar de West om met een loep zeldzame bloemetjes te zoeken. Mijn oma vond het belangrijk dat ik de natuur van het eiland leerde kennen.

Ik herinner mij vooral het samen zijn met mijn oma, haar toewijding en verbinding met deze grond. Het eiland is inmiddels een onderdeel van mijzelf geworden. En die verbinding probeer ik met yoga door te geven, aan jong en oud. Het gaat namelijk niet alleen om yoga, het gaat om veel meer. Sinds 2010 woon ik met mijn gezin

op het eiland en het voelt als vanzelfsprekend. Het begon met een klein yogaklasje voor mijn kinderen in de huiskamer. Nu is Yoga Schiermonnikoog om mij heen uitgegroeid tot een gemeenschap van eilanders en gasten, volwassenen, ouders en kinderen die graag meedoen. Yoga is een manier om rust te vinden, in contact te komen met je lijf en spanning los te laten. Door corona zijn de afgelopen maanden voor ons allemaal stressvol geweest. Door de opgelegde regels zijn we alerter en bouwen

we onbewust spanning op. Het is belangrijk om die spanning op tijd los te laten en je hoofd weer te laten stromen. Je geest weer helder te maken. Yoga laat je voelen hoe stevig je kan staan in de wind, hoe zuiver de lucht is die je inademt, zuurstof geeft aan je longen en je hart doet kloppen. We kunnen gaan vliegen als meeuwen en zwemmen als dolfijnen, lui liggen als een zeehond en samen varen in een bootje. Iedere keer weer een nieuw avontuur!

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)
werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)
www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keukens, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

Een heerlijke vakantie in Resort Schierduin!

Luxe appartementen in de duinen op loopafstand van het strand en het dorp

- Kleinschalig appartementencomplex met 1 tot 4 slaapkamers
- Appartementen met eigen terras
- Elk appartement heeft een complete keuken
- Overdekt zwembad
- 2 persoons infrarood sauna's
- 4 persoons buitensauna's

Resort Schierduin | Badweg 67 Schiermonnikoog | www.resortschierduin.nl

Proeven
Slapen
Genieten

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261 | Langestreek 13 - Schiermonnikoog

WWW.AMBROSIJN.NL

www.zetstrabouw.nl

zetstra bouw
 groningen

onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie

Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

Strandpaviljoen
"De Marlijn"
Schiermonnikoog - demarlijn.com

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"
Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog
tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

WAT JE NIET MAG MISSEN

De Monnik (1)

Om de eerste bewoners van het eiland te eren, is in 1961 het standbeeld van de Schiere Monnik op het Willemschhof naast het gemeentehuis onthuld. Kunstenaar Martin van Waning maakte dit bronzen beeld.

1

Vredenhof

Op het Vredenhof - verscholen in het groen aan de Reddingsweg - liggen drenkelingen en oorlogsslachtoffers uit beide Wereldoorlogen, afkomstig uit onder andere Australië, Canada, Frankrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Polen. Een aantal eilanders, waaronder hotelier Sake van der Werff, nam rond 1917 het initiatief tot de bouw van deze begraafplaats.

Vuurtorens (2)

In 1853 zijn op het eiland twee torens geplaatst, in opdracht van Koning Willem III. Met hun stilstaande lichten vormden zij bakens voor het scheepsverkeer. Wanneer de lichten van de twee torens samenvielen, wisten de schippers dat ze tussen de banken door van de Noordzee naar de Waddenzee konden varen. Aan het begin van de 20e eeuw kreeg de rode toren (Noordertoren) mechanisch, ronddraaiend licht, waardoor de witte Zuidertoren (nabij het huidige Bezoekerscentrum) overbodig werd. De witte toren is decennia in gebruik geweest als watertoren. De rode toren is nog steeds 24 uur per dag bemand.

Kerken

Wie met de boot het eiland nadert, ziet behalve de twee vuurtorens ook het torentje van de Got Tjark (Grote kerk) boven de huizen uitsteken. Deze kerk in het dorpscentrum is gebouwd in 1866. Halverwege de Badweg staat de Rooms Katholieke kapel, daterend uit 1915. En aan het einde van de Langestreek staat de voormalig gereformeerde kerk, nu het Cultureel Ontmoetingscentrum (COS).

Jachthaven (2)

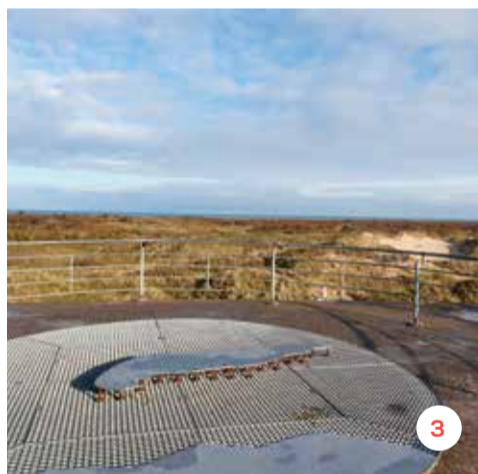
In 1927 werd de eerste aanlegsteiger aangelegd, aan de zuidkant van het eiland. Voorheen ging de postboot op het wad voor anker en werd alles en iedereen per paard en wagen van en naar de boot gebracht. In 1962 werd de huidige aanlegsteiger in gebruik genomen, en kreeg de oude haven de functie van jachthaven. De jachthaven is gemiddeld 1,50 m diep en biedt plaats aan ongeveer 120 schepen.

2

Bunker Wassermann (3)

De Wassermann aan de Prins Bernhardweg is gebouwd op de plek waar vroeger het Poemelsduin lag. Deze werd afgegraven en de bunker opgebouwd. Vervolgens is het duin rond de bunker aangebracht. De naam Wassermann komt van een radarsysteem dat op Schiermonnikoog nooit gefunctioneerd heeft. Nu is het een geweldige uitkijkpost.

3

Walviskaak

De walviskaken in het dorpscentrum herinneren aan de walvisvaart, waarbij meerdere eilanders in de na-oorlogse jaren betrokken waren. Eilander Klaas Visser is zelfs jaren kapitein van de Willem Barendsz geweest, het moederschip van vele expedities. In 1950 nam hij na één van zijn laatste reizen de onderkaak van een 32-meter lange blauwe vinvis mee naar huis, geschoten in de Zuidelijke IJZee. Deze kaken staan nu in het dorpscentrum, voor galerie Ogygia, waar vroeger de zeevaartschool gevestigd was.

Eendenkooi (4)

In 1861, een jaar na het ontstaan van de Banckspolder, creëerde de meest oostelijke boerderij in de polder een eendenkooi. Voorheen werd de kooi als jachtmiddel gebruikt, tegenwoordig geeft boer en kooiker Theun Talsma excursies op de Kooiplaats.

4

Westerplas

De westkant van het eiland was oorspronkelijk ook kwelder, tot het in 1962 van de Waddenzee werd afgesloten. Het zoetwatermeer dat ontstond is een heus vogelparadijs geworden, goed te bezichtigen vanuit de vogelkijkhut.

Bakens (5)

Op de kwelder, aan de oostkant van het eiland, staan twee bakens: de Kobbeduinen en het Willemsduin. Vroeger werden op deze bakens en op de westpunt van het eiland vuurpotten gestookt, om de zeevarenden de weg te wijzen. Verhalen gaan dat eilanders expres ook vuurtjes op het strand stookten zodat schepen (roofgoed) op de banken liepen.

5

Schatzoeken

Geocaching is een wereldwijd en avontuurlijk spel voor handheld GPS en Smartphonegebruikers. Het werd voor het eerst in het jaar 2000 gespeeld.

Het basisidee is dat personen of organisaties/verenigingen, waar ook ter wereld, caches (een 'schat') verstoppen en de locaties van deze caches delen door op internet hun exacte positie te melden. Andere GPS-gebruikers gebruiken deze coördinaten om deze caches te vinden.

Caches kunnen Tupperware dozen zijn, oude munitiekisten, PVC buizen... Kortom een voorwerp waar een logboek in past en dat ruimte biedt aan ruilitems.

Er wordt gefluisterd dat ook op Schiermonnikoog een aantal geocaches verstopt zijn. Is de cache eenmaal gevonden, dan geeft de cache z'n geheimen prijs en belooft de vinder met een variëteit aan beloningen.

Aan de vinder wordt gevraagd iets uit te cache te nemen en hiervoor in de plaats weer iets van dezelfde waarde achter te laten. Verdiep je eerst goed in de spelregels. Dat kan bijvoorbeeld op www.geocaching.nl.

Wadden excursie-kit

Zélf de natuur van de Wadden ontdekken? Het kan met de Wadden excursie-kit! Waar kun je het beste vogels spotten? Hoe vang je een krabbetje? Welke schelp heb ik eigenlijk gevonden? Hoe werkt het getij? Je gaat zelf op onderzoek uit om antwoord te krijgen op al deze vragen. We hebben het pakket samengesteld voor kinderen van 6 - 12

jaar en hun (groot-)ouders. Voor iedereen valt er iets te ontdekken met de Wadden excursie-kit. Het is natuurlijk het allerleukst om op onderzoek uit te gaan als je in het waddengebied bent, maar thuis is het ook goed te gebruiken als voorbereiding op een bezoek aan de Wadden. Deze supergave kit is te koop bij de VVV.

waddenliefde.com

KOLSTEIN LIFESTYLE & BOEKEN - MIDDENSTREEK 38 - SCHIERMONNIKOOG

waar u gezelligheid, rust en ruimte midden in de natuur kunt vinden.
Seeduneweg 1, 9166 RX Schiermonnikoog | 0519-531398 | WWW.SEEDUNE.NL

Bos Marine Service

Uw watertaxi tussen Lauwersoog en Schiermonnikoog

Tarieven:
Tussen 07:00 en 21:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 7 passagiers (€ 175,-) in rekening gebracht.
Tussen 21:00 en 07:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 9 passagiers (€ 225,-) in rekening gebracht.

Meer informatie en boeken via:
www.bms-bv.com | 0519 - 34 94 22

LEKKER LEZEN OP SCHIER- MONNIKOOG

Boeken, e-books,
tijdschriften en dvd's.
De bieb heeft het!

Gratis voor kinderen en jeugd tot
18 jaar en boetevrij voor iedereen

Elders lid van de bieb?
Uw pas is ook hier geldig!

Bibliotheek
Schiermonnikoog
Torenstreek 18a

dinsdag 15.00 - 18.00
woensdag 15.00 - 18.00
donderdag 15.00 - 18.00
vrijdag 15.00 - 18.00

En tijdens schoolvakanties
Noord en Midden

maandag 15.00 - 18.00
dinsdag 15.00 - 18.00
woensdag 15.00 - 18.00
donderdag 15.00 - 18.00
vrijdag 15.00 - 18.00
zaterdag 10.00 - 12.00

ontdekdebieb.nl
/ontdekdebieb

WhatsApp
06 - 15 12 72 02
088 - 165 61 23

de Bibliotheek
Noord Fryslân

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

TOX BAR

eten
drinken
dansen

Elke dag een
feestje!

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519 - 53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

1,5 meter op Schiermonnikoog

We gaan het derde corona-seizoen in en je merkt dat bewoners, ondernemers en gasten inmiddels goed zijn ingespeeld op elkaar om de beperkingen die het virus met zich meebrengt, om te buigen in mogelijkheden. We weten allemaal dat er heel veel niet meer kan, maar wij staan liever stil bij dat wat er wél allemaal kan.

De winkeliers houden de winkels open en hebben hun deurbeleid aangepast. Bij sommige winkeliers kun je nu ook online winkelen. Qua informatieverstrekking heeft de VVV een anderhalve meter pagina op haar website geplaatst. Hier vind je de meest actuele informatie. Op wisseldagen (of na een persconferentie) vallen de nieuwe afhaal- en bezorgmenu's op de mat. De restauranthouders houden bewonderenswaardig de moed erin en het hoofd koel.

AMUSEment & Jellyfish

In de kerstvakantie wordt een fantastisch online festival georganiseerd door een groep horecaondernemers. AMUSEment biedt een gevulde box met daarin verschillende en overheerlijke amuses. Deze kun je thuis soldaat ma-

ken terwijl je online wordt getrakteerd op onder meer verschillende Jellyfish concerten. Het hele programma-aanbod, hoe je kunt bestellen etc. vind je op www.vvvschiermonnikoog.nl. Op de volgende pagina van deze krant alvast een kleine sneak preview van het aanbod.

Niet vergeten... thuis je boodschappenlijstje maken!

Schiermonnikoog heeft een relatief kleine supermarkt, beperkte zorgcapaciteit en bewoners die naast hun (horeca-)werkzaamheden ook mantelzorgtaken uitvoeren. Circa een derde van de eilander bevolking bestaat uit ouderen. Juist om deze redenen is het heel belangrijk dat we ons allemaal goed aan de maatregelen houden. Dus houdt de bekende 1,5 meter afstand in acht en draag een mondkapje in openbare ruimtes. Je mag in de supermarkt écht maar met 1 persoon per huishouden naar binnen. Ga niet proberen te sjoemelen of proberen de discussie te winnen en maak thuis je boodschappenlijstje, want overleggen in de winkel kan helaas niet meer. Hou er op drukke dagen ook rekening mee dat je soms even buiten moet wachten.

Openbare toiletten jaarrond open

De openbare toiletten in het dorp (nabij de witte toren) en bij de strandovergangen Badweg en Prins Bernhardweg zijn voortaan jaarrond geopend.

Alleen bij strenge vorst sluiten deze voorzieningen in verband met mogelijke schade. Op 19 november was het Wereldtoilettag. Die dag maakte de Maag Lever Darm Stichting bekend welke gemeente de meest toiletvriendelijke gemeente is. Schiermonnikoog is de best scorende kleine gemeente met het grote aantal openbare toiletunits in de openbare ruimte.

Samen met de HogeNood-app (de grootste database van toiletten in Nederland) heeft de stichting de jaarlijkse lijst gemaakt van meest toiletvriendelijke gemeenten. Voor het eerst is dit jaar

Bouw van Het Bakken vordert gestaag

Iedereen die Schiermonnikoog bezoekt om te genieten van de rijke natuur en 'het eilandgevoel' kan vanaf voorjaar 2021 terecht in het nieuwe informatiecentrum 'Het Bakken'.

Het Bakken wordt dé plek om te weten te komen wat het eiland te bieden heeft en is centraal gelegen in het dorp. Op een interactieve manier maak je in de tentoonstelling kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt.

Je kunt je oriënteren op een grote maquette van het eiland waar we je meenemen naar de hoogtenpunten van het seizoen. Kinderen ontdekken in het aquarium wat er in de zee leeft en staan oog in oog met zeehond en lepelaar. Niet te missen zijn de vertrek- en aankomsttijden van vogels. Verder kun je ook luisteren naar de verhalen van eilandbewoners, je verwonderen over vondsten van het wad, of vragen stellen aan de boswachter voordat je erop uittrekt.

De winkel van Het Bakken heeft de leukste souvenirs en de mooiste wandel- of fietsroutes. Je kunt er ook terecht voor natuurexcursies, het boeken van accommodaties, arrangementen en allerlei andere activiteiten. Het team van de VVV en het bezoekerscentrum staat er voor je klaar.

Het Bakken is ontworpen door de Friese architecte Nynke Rixt Jukema uit Leeuwarden, in samenwerking met Bètha Architecten uit Burgum en wordt gebouwd door bouwbedrijf Dijkstra. De realisatie van Het Bakken wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van Het Waddenfonds, de Provincie Fryslân, de gemeente Schiermonnikoog, Natuurmonumenten en tal van andere, lokale en regionale sponsors.

Voedselbank Schiermonnikoog

In ieders leven kan er iets gebeuren waardoor er (tijdelijk) niet voldoende geld overblijft om eten te kopen.

Om mensen in deze situatie te ondersteunen, hebben we de Stichting Voedselbank Schiermonnikoog opgericht. Om de huishoudens op Schiermonnikoog die daarvoor in aanmerking komen te ondersteunen, is natuurlijk geld nodig.

Wil je ook een bijdrage leveren of meer weten? Kijk op www.voedselbankschiermonnikoog.nl

een nieuwe berekening gebruikt waarin gemeenten extra punten krijgen voor openbare toiletunits, goede spreiding van toiletten en rolstoeltoegankelijkheid.

Hotel van der Werff ANNO 1726

Eerste en oudste
hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse
gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203

hotelvanderwerff.nl

De Ware Jakob

*Gezellig uit eten op Schiermonnikoog.
Laat u verrassen door onze
gevarieerde keuken.*

Langestreek 46
9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687
dewarejakob.nl

eten, drinken
& genieten...

Noderstraun
Schiermonnikoog

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

HOTEL & BRASSERIE

Brakzand

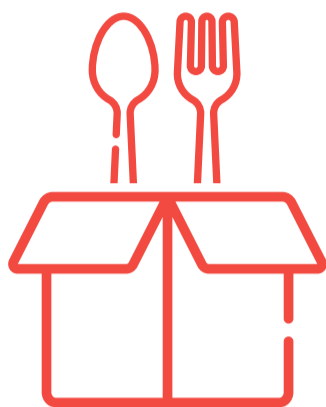
Elke dag geopend voor
ontbijt, lunch en diner.
Wees welkom en
beleef de Brakzand.

Langestreek 66
9166 LE Schiermonnikoog
www.brakzand.nl

KERSTVAKANTIE

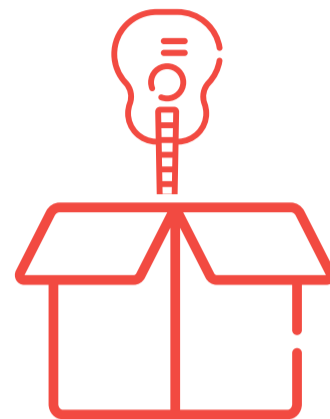
AMUSEment & JELLYFISH

Halverwege november stonden initiatiefnemers Marianne van Hall (voorzitter VVV Schiermonnikoog) en Eelke van der Heide (eigenaar restaurant Wad Anderz) bij de jachthaven aan een bekertje take away coffee. Ze vroegen zich af of er niet een mogelijkheid zou zijn om gasten in de kerstvakantie een coronaproof winterprogramma aan te bieden.

Zodat toch een heel klein beetje dat heerlijke winterse sfeertje waar Schiermonnikoog zo geliefd om is, beleefd kan worden. Al filosoferend, mijmerend en brainstormend kwamen ze

tot een online culinair festival met als rode draad een mooi gevulde amuse-box. De handen werden spreekwoordelijk in elkaar geslagen en de taken verdeeld. AMUSEment was een feit!

Lekkere hapjes in de Amuse-box

Zes restaurants leveren een speciale amuse voor in de box. Naast het havenrestaurant Wad Anderz doen mee: Strandpaviljoen De Marlijn, die zorgt voor een visgerecht; Ambrosijn bereidt een heerlijk vegetarisch gerecht; De Brakzand komt met een vleesgerecht; De4Dames verzorgt het kaasgerecht en tot slot levert de Toxbar een lekker dessert. Dat wordt dus zeker culinair genieten!

Voor een deel van de programmering werd contact gelegd met Basja Chanowski (Più Music) van Jellyfish in

Concert. Dit is een origineel en speels muziek concept (sinds 2013) waarin verschillende muziekgenres en bijzondere artiesten bij elkaar worden gebracht. Met de medewerking van vele eilanders en aan het eiland gerelateerde mensen en organisaties is Jellyfish uitgegroeid tot een succesvol concept. Boaz Roelevink, Steven de Geus, Mireya Derksen en Tess Merenthe zullen een bijdrage leveren aan het AMUSEment festival, dat mag je dus niet missen! De rest van het aanbod van AMUSEment blijft nog even een verrassing...

Tess Merenthe

Deze 19-jarige zangeres en pianiste studeert momenteel aan de Herman Brood Academie in Amsterdam. In 2019 bracht ze haar eerste track uit met een danceproducer. Deze track kwam uit in Canada en heeft ondertussen meer dan 370.000 streams. Tess volgt een intensief coachingstraject bij Basja Chanowski (Più Music) en wil graag op een gezonde, bewuste manier deel uitmaken van de muziekindustrie. Deze winter zal zij bekende jazz- en popnummers brengen voor een gezellige winteravond.

Boaz Roelevink

Jellyfish talent Boaz Roelevink is 18 jaar. Hij is op jonge leeftijd begonnen met het spelen van blues, country en soul. Met zijn rauwe stem en eigen geluid heeft hij al op menig podia gestaan. Afgelopen zomer veroverde Boaz de harten van de jury in het programma 'We Want More'. Nu speelt hij bij ons in een intieme setting waardoor je nog meer wordt meegenomen naar de Cottonfields van het oude Amerika.

Steven de Geus

Sinds dag één, draagt gitarist & zanger, Steven, het hart van Jellyfish. Met zijn vrolijke verschijning en zijn ervaring als tv-presentator is hij de verbindende factor binnen de groep. Steven is een multi-instrumentalist, componist, en uitvoerend muzikant en is terug te vinden in bijna alle theaters en op poppodia. Hij stond op vele festivals in binnen- en buitenland waaronder het North Sea Jazz Festival en Lowlands. Zijn hart klopt voor reggae maar ook in hiphop, soul, jazz, pop en rock voelt hij zich thuis. Hij is o.a. gitarist in de reggae acts Joggo en Super Natural Selection. In 2014 nam hij deel aan The Voice of Holland.

Mireya Derksen

Met haar 20 jaar, en ondertussen een bereik van 3 octaven, stond zij al vanaf haar 4de jaar op diverse podia. Deze classical crossover zangeres volgt een intensief coachingstraject bij Basja Chanowski. Daarnaast volgt zij klassieke zanglessen en gebruikt haar zangtalent voor diverse genres. Van de Disney klassiekers tot aan de prachtige Puccini aria's, zij vertolkt ze op haar manier. In 2017 was Mireya te zien in Das Super Talent in Duitsland en in 2020 bereikte ze de halve finale bij We Want More van SBS6. Haar solo optreden bij Jellyfish deze winter zal zorgen voor een mooie kerstsfeer.

Kijk voor data, tijden en de verkoop van de vouchers van de AMUSE-boxen op vvvschiermonnikoog.nl.

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Stal Florida
Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl

www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

Dokkum

Ameland

Schiermonnikoog

De notaris voor Noord Oost Friesland

*Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand*

drink & eethuis de Berkenplas

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

Schiermonnikoogs Vlooienkruid

Dit is hét eilander streekproduct. Dit kruid groeit op de kwelders en brakke gronden aan de kuststroken. Het is echter een beschermde plant en het staat op de zgn 'rode' lijst.

Door de huidige eigen kweek en verbouw is er nu de mogelijkheid om dit kruid van eigen oogst te vermarkten. Vlooienkruid is al eeuwen bekend bij de Schierse zee- en walvisvaarders, als middel tegen mot en ongedierte in hun zeemanskisten. Als de eilander kinderen aan de wal gingen studeren, kregen ze van huis uit een bosje vlooienkruid mee, om bij het gastgezin in het stromatras te stoppen, dan kwamen ze tenminste niet onder de vlooiën thuis.

In de literatuur wordt ook de insectenwerende werking Aangeprezen. Het puur natuur product wordt verkocht als anti vlieg/mug werend middel, als cadeautje, of als een speciale eilander herinnering. De naamsbekendheid van **Schiermonnikoogs vlooienkruid** evenaart hiermee andere eilandproducten, zoals Texels wol en Cranberry's van Terschelling.

Dit product is het hele jaar te verkrijgen bij:

VVV Schiermonnikoog
Reeweg 5
9166 PW Schiermonnikoog
0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Waddenvereniging

Een beetje verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk nieuw paadje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl
en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!

61 juweeltjes in de Waddenzee

Razende Bol, Richel, Zuiderduintjes. Ooit van gehoord? Na het lezen van het kloekke boek '61 Eilanden in de Waddenzee' weet je dat het Nederlandse Waddeneilanden zijn. Althans, volgens de schrijver.

Want 'een eiland is een stuk land dat aan alle kanten omringd wordt door water, én is een eiland wanneer het bij hoogtij niet onderloopt'. En zo werden het er 61.

Evert Jan Prins trok tien jaar uit om alle Nederlandse, Duitse en Deense Wad-

deneilanden te bezoeken, te beschrijven en te fotograferen. Dat resulteerde in een meer dan prachtig boek van 400 pagina's, 4 kilo zwaar, met schitterende fotografie, oog voor cultuur en historie en unieke reisverhalen.

Het ontstond eigenlijk per toeval, beschrijft Prins in het voorwoord. Hij bezocht in 2002 met een vriend het Duitse Waddeneiland Norderney, is daar zo van gecharmeerd dat ze zich op de terugweg voornemen ook de andere Oost-Friese Waddeneilanden te gaan bezoeken. "Niet veel later gevolgd door

het idee: we doen ze allemaal." Het mooiste eiland in de Waddenzee? Prins kan eigenlijk niet kiezen. Maar het feit dat er een foto van Schiermonnikoog op de omslag prijkt, zegt genoeg...

'61 Eilanden in de Waddenzee' is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middenstreek.

Ode aan het eiland

Ed Kieckens (71) uit Nieuwegein is liefhebber van Schiermonnikoog. Ruim dertig jaar geleden maakte hij kennis met het eiland en was verkocht.

Dat leidde onder meer tot het maken (en nog steeds dagelijks onderhouden) van de website www.schierweb.nl en tot het samenstellen van boeken over het eiland. Onlangs verscheen het boek 'Ode aan het eiland', als afsluiting van een serie van vier boeken met verhalen en gedichten van eilandliefhebbers en door hen gemaakte foto's. Voor velen betekent het eiland thuishoek en tot jezelf komen. Het eiland biedt rust, ruimte en een prachtige natuur. De passie voor het eiland spreekt uit de verhalen die liefhebbers van het eiland instuurden. Ode aan het eiland is te bestellen via www.schierweb.nl.

Schier is.....

Eindeloos boeken lezen bij de kachel.

Lekker lezen in de bieb!

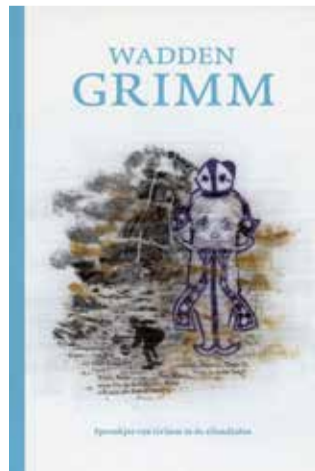
Pasten die boeken nét niet meer in de koffer? Geen probleem, op Schiermonnikoog leen je met je eigen bibliotheekpas gratis in de bibliotheek. Een krantje of tijdschrift lezen in de bieb kan natuurlijk zonder abonnement, maar mét een gratis kopje thee of koffie.

BOEKENTIP

Wadden Grimm

Voor wie verzot is op taal én op de sprookjes van Grimm is dit boek een must-have in de boekenkast. Het is de zevende in een serie van Grimmvertalingen in kleine talen en telt 50 sprookjes die zijn vertaald in 5 eilandtalen (Terschelling (3), Ameland (2) en Schiermonnikoog (1)). Dit zijn vooral spreektaal en kennen nagenoeg geen schriftelijke traditie. Daarom des te groter de uitdaging voor de samenstellers om dit vertaalproject tot een prachtig sprookjesboek om te toveren. En aan jou de uitdaging om je kind voor het slapen bijvoorbeeld De trooi spinsters of De Bremer stedsmúzzykanten voor te lezen in het Eilauners of Schiermon-

nikeigs. Meteen een goede oefening tonggymnastiek en een bijdrage om deze prachtige talen niet verloren te laten gaan! Dit boek is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken.

nikoigs. Meteen een goede oefening tonggymnastiek en een bijdrage om deze prachtige talen niet verloren te laten gaan! Dit boek is verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken.

Cultuurhistorie

Over de cultuur op het eiland Schiermonnikoog worden boeken vol geschreven. Recent is daar een boekje van 48 pagina's aan toegevoegd over de cultuurhistorie.

Eén van de behandelde onderwerpen is het onderwijs op het eiland. Op Schiermonnikoog heeft het onderwijs al een lange geschiedenis. In 1580 werd Johannes Adriani, ex-kloosterling van klooster Claerkamp bij Rinsumageest, benoemd tot onderwijzer op Schiermonnikoog. Ook in de tijd dat Schiermonnikoog een Heerlijkheid was (1638-1795), waren er onderwijzers op het eiland. Diverse onderwijzers hadden een nevenfunctie zoals koster of 'dorpsregter'. Op Schiermonnikoog werd, naast de vakken lezen, schrijven en rekenen, lesgegeven in 'Navigatie of Kunst der Stuurlieden'. Vaak werden die lessen gegeven als een soort vervolgonderwijs. Die vakken hadden alles te maken met de werkgelegenheid die hier was in de scheepvaart. Het boekje met uiteenlopende onderwerpen van de cultuurhistorie is geschreven door Harry Alers en wordt uitgegeven door de Cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer.

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres
 Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen
 gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog
 op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

PENSION WESTERBUREN

Klein gezellig familie pension in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van tv en een eigen badkamer met douche en toilet.

Familie Weldring
 Middenstreek 32
 9166 LN Schiermonnikoog

Tel. 06-52212287
 of 0519-531196

In samenwerking met Duinzicht en De Tjattel is het mogelijk om halfpension bij te boeken. Tevens verhuur van 2/4-persoons appartementen gelegen aan de Reddingsweg.

info@westerburen.nl
www.westerburen.nl

installatiebedrijf

VLASMA

Ruim 40 jaar ervaring in: Installatietechniek,
 duurzame techniek, dak- en zinkwerk,
 service en onderhoud.

www.vlasma.nl

Melle Grietjespad 15 - Schiermonnikoog - Tel. 0519- 531 345

Atelier Langestreek 7
 schierhout lampen, foto's
 en olieverf **schilderijen**

fotografie
 trouwreportage
 familie gezin shoot
 landschap
 interieur en
 website

verhuur appartementen
 paal 7 en studio 7
 op Langestreek 7

0517 531177
 06-47603896
WWW.SCHIERHOUT.NL

telier Romy

romydam@kpnmail.nl

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
 U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
 Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikogervishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
 tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
 alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
 voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TEAM- FAMILIE- EN GROEPSUITJES

vliegeren – boogschieten- blokarten- strandgolf – bodyboarden - kanovaren
 &

ARRANGEMENTEN

ZOMERPROGRAMMA

WWW.REACTIEF-BUITENSPORT.NL

op het Noordzeestrand van Schiermonnikoog
 overgang Westershofpad naar het strand

reactief@dds.nl

06 30565423

SCHELPEMUSEUM PAAL

14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knid.nl

In principe elke dag open van **14.00 tot 17.00 uur en van 20.00 tot 22.00 uur** (zie bord bij museum). Toegang € 2 p.p;
 tot 12 jaar € 1 p.p.

I.V.M.CORONA ALLEEN OP TELEFONISCHE AFSpraak

Hoek Badweg - Langestreek

Woonaccessoires
 Lifestyle
 Kadoartikelen

t-wente.nl

KINDERACTIVITEITEN

Het eerste Schaak-eiland ter wereld!

En tot op de dag van vandaag ook nog steeds het enige schaak-eiland ter wereld! Heb jij al je schaakdiploma of ben je nog misschien aan het overwegen om je op de 'schaakmat' te begeven? In de Willemshof staan twee schaaktafels waar je je hersenen kunt laten kraken tijdens een potje schaak. Ook op het schoolplein van basisschool Yn de Mande is een openbare schaaktafel geplaatst.

Dier- en Speelweide Witte Winde

Vaste bewoners van de kinderboerderij zijn de twee ezels Ed (+35) en Freya, de twee KuneKune varkens Rosie en Akka, een leuke variatie schapen en geiten en natuurlijk de 4 hertjes. Tijdens de openingstijden kun je konijnen en cavia's bewonderen of Oscar de schildpad volgen als hij probeert zijn water-yoga te doen. Verder zijn er nog kippen, een koppel eenden en een grote

volière waar verschillende vogels hun plekje hebben gevonden. Sponsor de kinderboerderij door een leuk cadeautje te kopen, gemaakt door vrijwilligers. De kinderboerderij en dierenweide zijn dagelijks geopend van 15:30u tot 16:30u. Het speelterrein gaat noooooit dicht! Ook hier geldt dat de maatregelen opgesteld door het RIVM in acht genomen worden.

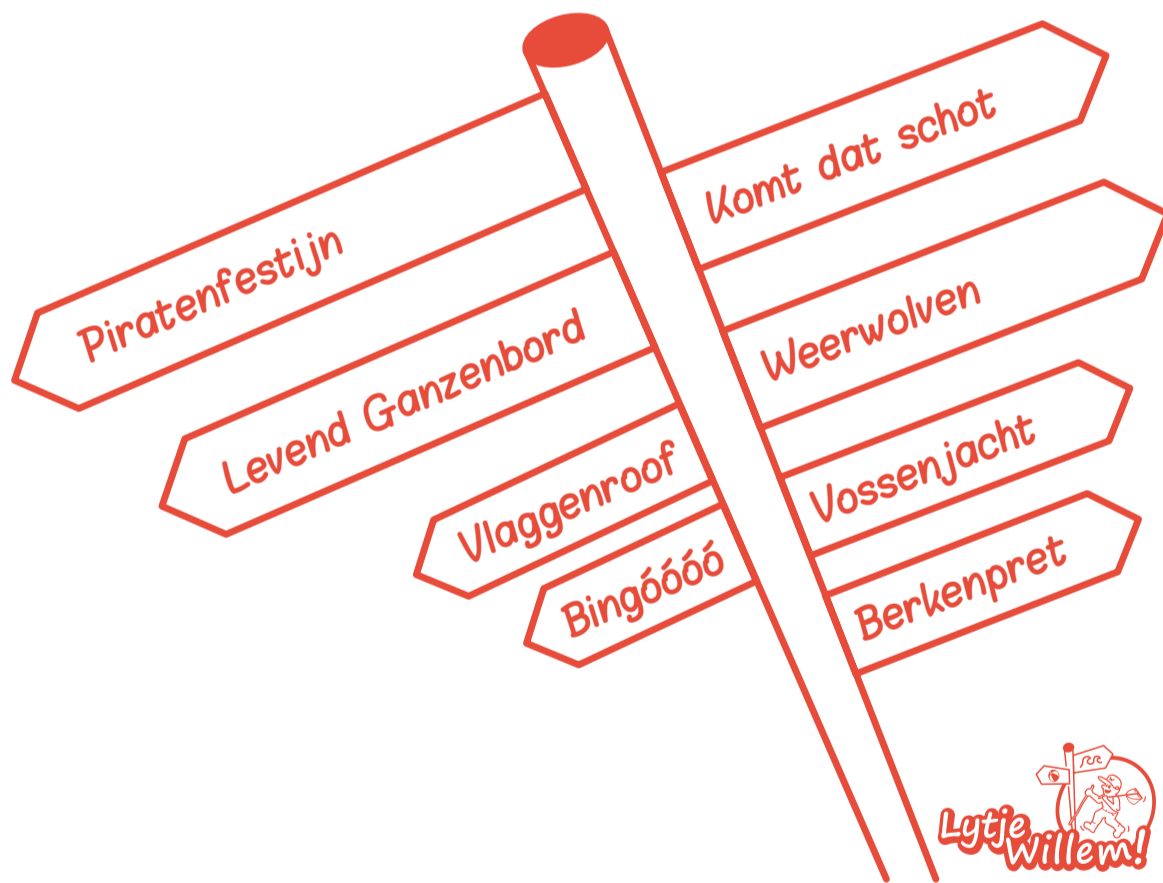

Gratis boeken, films en tijdschriften in de bieb!

Het eiland heeft een bibliotheek vol boeken, films en tijdschriften. En die mag jij allemaal gratis lenen! Neem wel je ouders even mee om lid te worden. Houd jij van spannende boeken, lach jij het hardst om moppenboeken of ren jij als eerste naar de Tina of de Donald Duck? Kom gezellig langs!

Oerrr Speelbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er klieren met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij het VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

Op avontuur met Lytje Willem

Denk jij een lekker rustige tijd op Schiermonnikoog te beleven? Lytje Willem denkt dat héééél anders over! Hij neemt je tijdens alle schoolvakanties graag mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen.

Wat denk je van vloten bouwen, koekjes bakken, een vreselijk spannende spooktocht, stoere natuurknutsels, weerwolven en een flinke pot voetbal? Voor de kleintjes hebben we een geweldige poppenkast, piratenfestijn, levend ganzenbord en speurneusjes. Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóó, zandkastelen bouwen en oergezellige spelletjesmiddag. Pffff... en dat is nog lang niet

alles! Je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het samen met Lytje Willem beleven.

Gaje mee?

Je vindt Lytje Willem in de Kittiwake, aan het begin van de Badweg. Via www.lytjewillem.nl kun je lezen op welke avonturen Lytje Willem gaat. Bij de VVV hangt ook het volledige activiteitenprogramma.

Psssst!

Je bent zeker wel heel benieuwd wie die Lytje Willem is? Vroeger woonde deze kleine man (Lytje is eilanders voor klein) op Schiermonnikoog en hij beleefde daar de meest bijzondere avonturen.

Vraag maar eens aan één van de eilanders die je in het dorp tegenkomt.

Tegenwoordig is Lytje Willem de naam van hét recreatieteam van het eiland, dat speciaal voor jou de tofste activiteiten organiseert.

Oppas nodig?
Meld je aan bij Oppas op Schiermonnikoog en plaats je oproep!

Hotel Duinzicht

Badweg 17 Schiermonnikoog Tel. 0519-531218
Overnachten, ontbijten, lunchen en dineren
www.hotelduinzicht.nl info@hotelduinzicht.nl

KOLSTEIN
lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

Middenstreek 38
9166 LP Schiermonnikoog
tel: 0519-532239

www.kolstein.nl

ik ga op
vakantie
en ik neem
mee:

bijna niets!

Want alles wat je nodig hebt, huur je
bij **Linnenverhuur Schiermonnikoog!**
bedlinnen, handdoeken, theedoeken, spelletjes, speelgoed etc...

LINNENVERHUUR
schiermonnikoog
Kea Heeren

Langestreek om de Noord 34 • Schiermonnikoog • linnenverhuurschiermonnikoog.nl • +31 (0)6 52 60 81 05

MET EEN GROEP NAAR
SCHIERMONNIKOOG

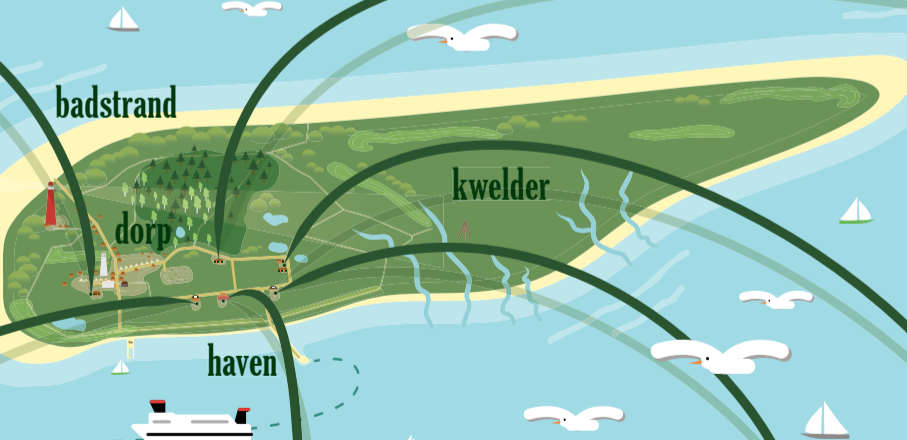
- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL

voor meer informatie over onze groepsverblijven

SPRINGFIELD
vakantieboerderij-springfield.nl
0519 53 13 66

DE DUINHOEVE
duinhoeveschiermonnikoog.nl
0519 53 11 26

DE BRANDING
www.debranding.nu
0519 53 15 57

EURECA
www.eureca.nl
0519 53 14 21

DE OORSPRONG
www.deoorsprong.nl
0519 53 13 91

DE KOOIPLAATS
www.kooiplaats.nl
0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

De Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas aan de Prins Bernhardweg een prachtig speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Er zijn rond de plas diverse speelattributen opgesteld. Zoals bijv. een trekpuntje naar het eilandje en een waterpomp. Ga ook op zoek naar de verbindingsroute tussen het speelbos en de Berkenplas (langs de sloot).

Lijkt het je leuk om op de Berkenplas te kanovaren? In de zomermaanden kun je hiervoor bij de kanokiosk terecht. Lytje Willem organiseert ook veel activiteiten rond de plas, kijk maar even op pagina 13 van deze krant.

In de koudere maanden en de winterperiode biedt de omgeving van de Berkenplas ook genoeg om in actieve en sportieve zin van dit gebied te genieten. En juist nu kun je heerlijk genieten van de natuur en de rust. Denk daarbij dan ook aan een warme chocomel met slagroom bij het Drink- & Eethuis. Lekker bijkomen na een lange wandeling alleen met een tijdschrift (er ligt een mooie collectie!) of een potje mens-erger-je-niet

met je vrienden en familie. In de winter heeft het Drink- & Eethuis een kast vol spellen! Gedurende een groot deel van de winterperiode worden er ook vanuit de keuken heerlijke gerechtjes geserveerd.

Kijk ook op de informatieborden bij de Berkenplas.

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen.

Duinpad, tel. 0519-531504, www.vvdemonnik.nl.

Langlaufen

De winters zijn over het algemeen niet meer zo heel wit, maar als er dan wel sneeuw ligt kan er gelanglauft worden! De kilometerslange fiets- en wandelpaden zijn uitermate geschikt voor een sprookjesachtige langlauftocht. Neem je eigen ski's mee en ervaar het ultieme wintersportgevoel in eigen land. Hoe leuk zou het zijn om een glas glühwein te drinken na afloop van een mooie tocht?!

Tennissen

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennistoss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vind je de trots van onze tennissende eilanders: tennispark de Hinneleup. Wat wij bieden? Een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kusion Court-banen. Kusion Court is opgebouwd uit miljoenen rubberen kusentjes en daarom vriendelijker voor de gewrichten, en onder (bijna) alle weersomstandigheden bespeelbaar. Door de zachtere bovenlaag is het spel iets minder snel geworden, waardoor het tennis toegankelijker en vriendelijker is, voor jong en oud. Probeer het zelf eens uit!

www.hinneleup.nl

Paardrijden

Bij Boerderij Florida aan de Reddingsweg is van alles mogelijk als het gaat om paardrijden op Schiermonnikoog. Wil je het eiland eens op een andere manier verkennen? Informeer dan naar de strand- en bosritten en huifkartochten. In de zomer kan je ook een avondrit maken. Is je kind nog te jong en onervaren voor een buitenrit?

Dan is een wandelpony misschien een goed idee. Samen een route door het bos lopen terwijl je kind op de pony zit. Wil je je eigen paard of pony meenemen? Dat kan! Florida biedt stallingsmogelijkheden aan.

Meer informatie: www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl of bel 06-41918702

27 MAART 2021

Monnikenloop

“Wij houden vast aan ons doel om op 27 maart 2021 een Monnikenloop te houden.” Het blijft dus nog even spannend. De Monnikenloop is in het voorjaar al jaren niet meer weg te denken van Schiermonnikoog. Deelnemers uit alle windstreken komen naar het eiland om hier de 5,10 of 16,1 km te lopen over een schitterend parcours. Ook de kidsrun trekt ieder jaar meer jonge sportievelingen. De organisatie geeft aan dat “De Monnikenloop doorgaat als deze op dezelfde manier plaatsvindt als de afgelopen jaren, oftewel met hetzelfde

aantal deelnemers, hetzelfde parcours en op één datum.” Uiterlijk half januari nemen zij een beslissing.

In 2020 konden deelnemers een donatie doe aan Natuurmonumenten. Dit heeft maar liefst € 1800,- opgebracht en geresulteerd in een prachtige speelplaats met waterpomp! Leuk voor jonge kinderen maar zeker ook voor natuurliefhebbers met een fysieke beperking. Zowel het pad als de wijze van plaatsing van de pomp maken toegang per rolstoel mogelijk. Dank aan alle deelnemers die hebben gedoneerd.

Ijsbaan ‘de Halve Maan’

Wanneer Koning Winter over het eiland heerst en de vorstperiode lang genoeg duurt om voor een stevige ijsvloer te zorgen, is er voor iedereen de mogelijkheid de schaatsen onder te binden op de ijsbaan.

De ijsbaan ligt ten oosten van de Badweg, net voorbij hotel Duinzicht. Het is een historische afgraving, waarbij de grond bestemd werd om het huidige kerkhof op te hogen. In de natuurlijke omgeving kan men rondjes draaien rond het eilandje. De ijsbaan wordt gerund door de plaatselijke ijsvereniging: de oudste vereniging van het eiland! De vrijwilligers vegen de baan en beheeren de koek en zopie tent waar je terecht kunt voor een beker koffie, chocolade-

melk of een lekker stuk rookworst. Hier kun je ook je eenmalige bijdrage betalen voor het verblijf op de baan. De baan is 's avonds verlicht.

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
(€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
(vanuit buitenland)

www.wpd.nl

DE HALTE
REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG

Tel. 0519 531256

E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Kom naar Schiermonnikoog.com

Ruime keuze aan accommodaties op de MOOISTE plekjes:

Design appartementen in Boszicht, luxe villa's aan de Badweg, diverse fijne bungalows in de duinen, appartementen en recreatiewoningen zowel in Noderstraun als in Zeezicht, beide pal aan het strand gelegen.

Onze accommodaties zijn te vinden op: www.schiermonnikoog.com

- Altijd de juiste beschikbaarheid
- Online reserveren van alle accommodaties
- Linnenverhuur
- Fietsverhuur

It Aude Kolonyhûs

Comfortabele en bijzonder ingerichte
appartementen en groepsaccommodaties
(met oa privé buiten- jacuzzi)

Midden in de duinen halverwege de Badweg
Tussen dorp en strand

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

NIEUW

SchierGeluk

10
persoons

VAKANTIEVILLA

- Ruim en comfortabel • Modern en luxe ingericht
- Sauna & Wellness • Ideaal gelegen • Veel privacy

Uniek gelegen op een duin
aan de rand van het dorp.
SchierGeluk is een modern
en sfeervol huis, geschikt voor
max.10 pers. Het grote huis
heeft 3 verdiepingen, een grote
woonkeuken, 3 badkamers en
een grote woonkamer met een
prachtig uitzicht.

Zomers perfect,
's winters ideaal
Wilt u met uw (klein-)
kinderen, familie of
vrienden genieten op het
prachtige Schiermonnikoog,
dan zal SchierGeluk uw
verwachtingen overtreffen.
Het huis ligt vrij, met een
grote omheinde tuin rondom.
Er zijn meerdere terrassen
en een heerlijke overdekte
loungehoek.

VAKANTIEVILLA
SchierGeluk

Zandpad 2, Schiermonnikoog

www.schiergeluk.nl Peter Reilman 06 1412 1416

FIETS- EN WANDELROUTES

Fietsen & Wandelen

Bij aankomst met de boot op Schiermonnikoog kun je een fiets huren, maar in het dorp zijn ook diverse fietsverhuurbedrijven om een fiets op maat te huren. Tegenwoordig zijn er veel verschillende soorten fietsen te huur en leent het eiland zich bij uitstek om deze eens uit te

proberen. Zo zijn er elektrische fietsen, (klomp) bakfietsen, (kinder-) tandems, hondenkarren en strandfietsen te huur. Voor speciale gelegenheden kun je zelfs op een elektrische riksja het eiland verkennen! De meeste wandelroutes zijn ook per fiets goed te doen, informeer hiernaar bij de VVV.

Vier 75 jaar vrijheid op de fiets

Op 5 mei viert heel Nederland bevrijdingsdag. Voor Schiermonnikoog waren er echter in 1945 nog een paar spannende weken. In de vroege ochtend van 15 april 1945 vertrokken uit de haven van Zoutkamp 4 boten met aan boord 130 personen te weten SS-ers en SD-ers met hun vrouwen. De groep was gevlucht uit het Scholtenhuis in Groningen. Ze werden door de Duitse eilander kommandant ondergebracht bij diverse boerderijen. Na de capitulatie en onderhandelingen werden zij op 31 mei 1945

van het eiland afgevoerd en op 11 juni volgden de laatste Duitse militairen. Op Schiermonnikoog wordt Bevrijdingsdag dan ook op 11 juni gevierd. Helaas wordt dit jaar 75 jaar Vrijheid niet grootst gevierd maar bunkermuseum Schlei en Vereniging Dorpsbelang hebben wel een fietstocht gemaakt. De fietsroute start bij de VVV en gaat langs tien markante plekken waar met een fotodoek en tekst de geschiedenis wordt verteld. De flyer met de route is tot en met 29 december verkrijgbaar bij de VVV.

Dépliant touristique disponible
Information booklet available
Informationsbroschüre erhältlich

Wist je dat...
Schiermonnikoog speciale
loslooproutes voor jouw hond heeft?
Blader door naar pagina 37 om te zien
waar je hond los mag lopen.

Alle bezienswaardigheden in kaart

Wanneer je aan de balie bij de VVV vraagt naar het rode boekje, krijg je niet de citaten van Mao Zedong, maar een fantastisch en kleurrijk boekje dat onmisbaar is om te het eiland te verkennen. In 4 talen word je bij de hand genomen langs alle bezienswaardigheden van Schiermonnikoog. Voorin vind je een handige uitklapbare plattegrond van Schiermonnikoog.

Het eilander rode boekje, geschreven door eilander gids Arend Maris in samenwerking met de VVV, schenkt volop aandacht voor de flora, fauna en historie van Schiermonnikoog.

Plattegronden

De VVV verkoopt overzichtelijke plattegrond voorzien van alle fiets- en wandelpaden. Zo kun je je eigen route samenstellen. Neem een goed gevulde picknickmand mee of stop onderweg voor een kop koffie met appeltaart of een lekkere lunch. De tijd en het eiland zijn aan jou. Wanneer je naar de topografische fiets- en wandelkaart vraagt, heb je geluk, want die zijn deze winter in de aanbieding!

Fietspuzzeltocht

Leuk om met het hele gezin te fietsen! Deze fietstocht duurt ca. 2 uur of zoveel langer als je zin hebt. Wanneer je onderweg bijvoorbeeld wat langer stil wilt blijven staan om je te verwonderen over de prachtige luchten en vergezichten kan dat gewoon. De tijd is aan jou. Natuurlijk mag je deze puzzeltocht stiekem ook lopend oplossen!

Eilander Taalroute

Het tijdschrift Onze Taal heeft Schiermonnikoog uitgeroepen tot interessantste plaats voor taalliefhebbers die een dagje op stap willen. De Taalroute wordt genoemd als belangrijke taaltoeristische attractie om kennis te nemen van de Schiermonnikooger taal. Daarnaast worden de haiku's bij de Kobbduinen vermeld.

De stenen van de Taalroute, met gedichten in de Eilander taal, liggen er sinds 2010. Momenteel wordt een aantal stenen gerenoveerd. De route loodt je door het karakteristieke dorp en de boeiende eilander natuur.

Deze route van Cultuurhistorische Vereniging 't Heer en Feer is verkrijgbaar in het Nederlands, Engels en Duits bij het VVV en het Bezoekerscentrum.

Sportieve Wandeling

Heerlijk uitwaaien om de Oost. Wandelen is de uitgelezen manier om te genieten van de pure, ruige en wijdse schoonheid van het Nationaal Park Schiermonnikoog. Het is één van de weinige gebieden van Nederland waar de natuur grotendeels het landschap vormt. Tijdens het wandelen maakt u kennis met deze dynamiek van de natuur en de vele vogels. Het proces van stuivend zand en groeiende duinen kunt u met eigen ogen aanschouwen. Misschien rent er een haas voor u uit of komt u tijdens uw wandeling een zeehond tegen. Deze dynamiek en de verschillende seizoenen maakt deze wandeling elke keer weer boeiend. U kunt kiezen uit een tocht van 10, 15 of 20 km.

Rondje Schiermonnikoog

Vanaf het VVV-kantoor start een leuke fietstocht over de verharde fietspaden rondom het eiland. Geniet van de mooie uitkijkpunten onderweg en de wisselende landschappen. Laat je vooruit blazen door de wind of trap stevig door wanneer het even 'tegen' zit.

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

 Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €3,00 per maand of €32,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 30% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

Kijk op www.natuurmonumenten.nl/doe-mee
Of bel met onze ledenservice: T (035) 655 99 11

SPAR **BRUNEKREEF**
Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment
verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl

Tel: 0519-531254

Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. **SPAR**

Voor onder andere
diverse verse- en
gebakken vis,
plates, schalen
en uiteraard de
Hollandse nieuwe!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp

www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531743 | vishandel.schier@knid.r

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen

Telefoon 0519-531456 · info@dorpshuisschiermonnikoog.nl · www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij
het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Veerdienst

Tickets

U kunt voorafgaand aan uw reis online een e-ticket kopen, zie www.wpd.nl. Ook kunt u bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor uw bootkaartje. Wanneer u reist met Wagenborg Passagiersdiensten koopt u altijd een retour. Denk erom dat u voor uw (eventuele) fiets een aparte ticket koopt.

Groepskorting

Komt u met een gezelschap van 15 personen of meer? Dan ontvangt u een groepskorting van 10% wanneer u minimaal zeven dagen van te voren een groepsreservering maakt via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek). De korting is niet van toepassing op de toeristenbelasting die bij het personenkaartje inbegrepen is.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG

MA T/M ZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO-ENFEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG

MA T/M ZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO-ENFEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.

Voor actuele informatie kijk op www.wpd.nl

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.

Kantoor Lauwersoog

Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog

BMS Watertaxi

Bos Marine Services (BMS) vaart in principe 24 uur per dag, al geldt er wel een duurder tarief tussen 21:00 en 07:00 uur.

Het opstappunt op Lauwersoog is de drijvende steiger naast de overdekte parkeergarage op Lauwersoog. Op Schiermonnikoog stap je op de steiger op de Veerdam aan boord van de BMS Watertaxi.

Info en boekingen:

tel. 0519 - 34 94 22 of via info@bms-bv.com

In verband met Corona is het op dit moment verplicht een mondkapje te dragen tijdens de overtocht. Deze dienen de passagiers zelf mee te nemen.

Busdienst

Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veerboot gereed om u naar uw vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kunt u speciale eilandretour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT

Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

LET OP: ook op Schiermonnikoog hanteert Arriva de landelijke richtlijnen m.b.t het coronavirus.

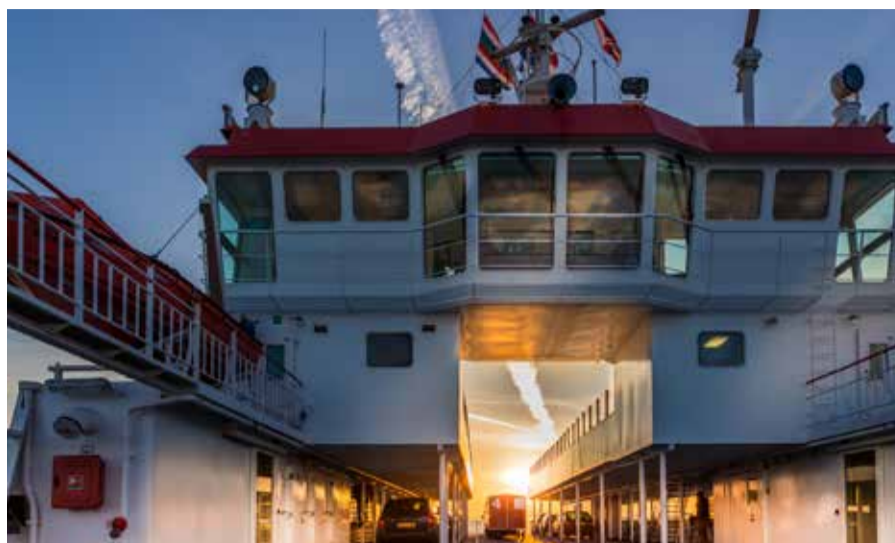
Arriva

Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog

tel. 0519-531360

schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Uw vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. u naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vindt u buffetten waar u terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord, en leest u deze informatiekant of op de televisieschermen wat u allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

U mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat u zelf uw bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plunjezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hier buiten. Uw handbagage kunt u na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereserveerd.

TAXI OP HET EILAND

Us Eilaun Taxi

www.useilauntaxi.nl

tel. 0519-531010

Transport

Wilt u meer dan 30 kilo bagage meenemen, groepsbagage regelen, of uw bagage van thuis tot aan uw vakantieverblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eilandtransportbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten

tel. 0519-531851

www.rdvtransport.nl

Visser Transport

tel. 0519-349999

www.visserlauwersoog.nl

Taxi Drent

www.taxidrent.nl

tel. 0519-531400

Ode aan de kustverdedigers

Jelle Woudstra, destijds al de dorpsomroeper van Schiermonnikoog, opperde zo'n twintig jaar geleden het idee om een meerpaal te plaatsen met daarop de hoogste waterstanden ooit gemeten op Schiermonnikoog. De gasten van het eiland zouden hierdoor meer gevoel krijgen bij het gebied, de getijden en de unieke plek van deze veerdam.

Deze paal is geplaatst nadat de revitalisatiewerkzaamheden op de veerdam met succes zijn voltooid.

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rijdt u via Leeuwarden, dan volgt u de route Dokkum / Lauwersoog. Rijdt u via Groningen, dan gaat u vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per trein

De dichtstbijzijnde spoorwegstations zijn Leeuwarden en Groningen, waarna u verder reist per bus.

Per bus

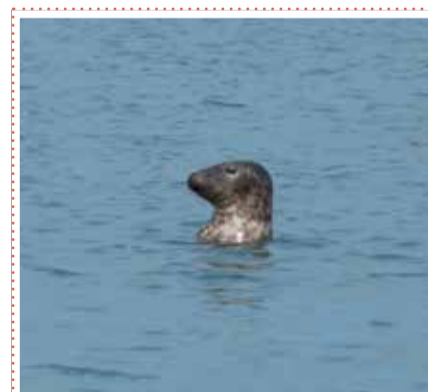
Lijn 155 vanaf busstation Leeuwarden. Lijn 163 vanaf busstation Groningen.

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluw eiland. Dit betekent dat auto's, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet worden toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vindt u ruime parkeerterreinen.

Wagenborg Veerbootcafé

Geef uw mening en maak uw wensen kenbaar tijdens het Veerbootcafé! Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...

grijze zeehonden in de winter jongen krijgen?

BEZOEKERSCENTRUM SCHIERMONNIKOOG

Opening 1979

Anno 2020 en 1989

Beknopte geschiedenis van het bezoekerscentrum

Dit voorjaar zal het team van het bezoekerscentrum verhuizen naar het nieuwe informatiecentrum 'Het Bakken'. In Het Bakken zullen alle activiteiten van het bezoekerscentrum worden voortgezet door Natuurmonumenten.

De geschiedenis van het bezoekerscentrum begint in 1976, als de gemeente Schiermonnikoog het gebouw van de oude centrale aan de voet van de Zuidertoren aankoopt. Tot die tijd herbergt het gebouw de eilander electriciteitscentrale, maar die is door een nieuwe kabel vanaf de wal overbodig geworden. Er is in die jaren al wel een Natuurmuseum, gevestigd aan de Willemschhof. Dat gebouw wordt verkocht aan de Rabobank.

Voor de expositie in het nieuwe bezoekerscentrum wordt deels geput uit de opgezette vogels en strandvondsten van het oude Natuurmuseum. Maar er komen ook gloednieuwe expositie-onderdelen. Er wordt een prachtige maquette van het eiland gemaakt en een diorama

met opgezette vogels en zeehonden. En natuurlijk het model van een mammoet, dat iedereen die er oud genoeg voor is zich zal herinneren. Op 1 juni 1979 wordt het bezoekerscentrum feestelijk geopend.

In de eerste jaren heeft de buitenkant van het gebouw nog de kleur van de gele bakstenen waaruit het is opgetrokken. In 1989 krijgt het bezoekerscentrum de witte kleur die het tot op de dag van vandaag heeft. In 1993 is de expositie toe aan een opfrisbeurt. De mammoet verdwijnt, maar het diorama en de eilandmaquette blijven. Nieuw zijn onder andere de eilander huisjes, een doorsnede van de wadbodem, en een Natuurmonumentenwand met aandacht voor het beheer van het Nationaal Park. En voor kinderen komt er het befaamde konijnenhol!

In 1997 wordt het gebouw uitgebreid. Er komt een nieuwe balie met winkel en een zaaltje voor de tentoonstellingen van cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer. Achter de schermen ontstaat er ruimte voor

kantoor en werkplaats. Ook komt er een verblijf voor de vrijwilligers, die voor een belangrijk deel het excursiewerk voor hun rekening nemen. In 2001 wordt het konijnenhol gesloten, tot verdriet van veel kinderen. Het bleek teveel (geluids)overlast te geven en voldeed niet meer aan de brandveiligheidseisen.

In 2015 verandert de expositie opnieuw. Het permanente deel wordt geconcentreerd op de benedenverdieping, met voor de kinderen een eigen kinderhoek.

Op de bovenverdieping komt voortaan elk seizoen een nieuwe wissel-expositie. In de zomer is er een grote natuurtentoonstelling en in de winter meestal een kunstexpositie. Zo is er bijvoorbeeld een tentoonstelling te zien die helemaal gewijd is aan uilen en een expositie van eilander kunstenaar Folkert Abma.

In 2021 valt na 50 jaar het doek voor het bezoekerscentrum in de huidige vorm. In april zal het nieuwe informatiecentrum 'Het Bakken' haar deuren openen.

De mammoet

Oude diorama

Het konijnenhol

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Het bezoekerscentrum is een goed startpunt om meer te weten te komen over het Nationaal Park en het eiland Schiermonnikoog.

Dat kan door de exposities over de natuur en cultuur op Schiermonnikoog te bezoeken, maar ook door mee te gaan met één van de vele spannende excursies die het bezoekerscentrum organiseert. Zo kun je mee gaan strandjatten, vogels kijken, een huifkartocht maken of met de Balgexpres naar de oostpunt van het eiland. Ook zijn er laarzen en verrekijkers te huur.

Als je vragen hebt over de natuur op Schiermonnikoog kun je die stellen aan de balie van het bezoekerscentrum. In de winkel kun je terecht voor natuurboeken en leuke souvenirs.

Openingstijden

Kerstvakantie en voorjaarsvakantie
Maandag t/m zaterdag 10.00 - 12.00 uur en 13.30 - 17.00 uur
Zondag 10.00 - 14.00 uur
(beide Kerstdagen en Oud&Nieuw gesloten)

2 januari t/m 12 februari en maart
dinsdag t/m donderdag 10.00 - 12.00 uur en 13.30 - 17.00 uur
zaterdag 10.00 - 12.00 uur en 13.30 - 17.00 uur
zondag 10.00 - 14.00 uur

Toegang € 1,- per persoon. Gratis voor inwoners van Schiermonnikoog, leden van Natuurmonumenten en kinderen t/m 12 jaar. Het gehele bezoekerscentrum is toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

Huisregels ivm corona

Vanzelfsprekend houdt het bezoekerscentrum zich aan de richtlijnen van het RIVM. We vragen je daarom je aan de volgende huisregels te houden:

- draag een mondkapje
- houd anderhalve meter afstand tot iedereen die niet bij je eigen gezin hoort
- desinfecteer je handen als je het bezoekerscentrum binnen komt
- betaal het liefst met pin of telefoon
- niet meer dan 2 personen tegelijk in de winkel
- meld je even aan de balie als je de expositie wilt bezoeken
- volg in de expositie de looprichting die is aangegeven op de vloer
- volg eventuele aanwijzingen van de medewerkers van het bezoekerscentrum op

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Torenstreek 20
0519-531641
info@np-schiermonnikoog.nl
www.np-schiermonnikoog.nl
www.fb.com/BezoekerscentrumSchiermonnikoog
www.instagram.com/np_schiermonnikoog

NATUUR

Steun de natuur van Schiermonnikoog, doe een gift!

Duingebieden zijn in heel Europa erg zeldzaam en dat geldt ook voor veel van de dieren en planten die zich hierin thuis voelen. Door het verdwijnen van het open duinlandschap op Schiermonnikoog worden dieren en planten als de grote muggenorchtis, de slanke duingenti-aan, de duinparelmoervlinder en de tapuit met uitsterven bedreigd.

Help ons de natuur van Schiermonnikoog te beschermen en te behouden. Door de QR-code te scannen kun je een kleine gift sturen aan Natuurmonumenten. Bedankt voor je steun!

Rijp

Rijp ontstaat als waterdamp direct over gaat in ijs, desublimeren heet dat. De stap van de vloeibare vorm wordt dan overgeslagen.

De waterdamp hecht zich aan een voorwerp, zoals een takje of een grasspriet, bevriest daar en vormt de meest mooie ijskristallen. Afhankelijk van de precieze omstandigheden kunnen de ijskristallen de vorm aannemen van veren, schubben, waaiers, naaldjes...

De ideale omstandigheden voor rijp zijn een hoge luchtvochtigheid gecombineerd met vorst. Dan kan zelfs zonder sneeuw de wereld veranderen in een verstillid wit ijsparadijs.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Beste zangers boven kwelder en strand

De veldleeuwerik is geen opvallende verschijning. Je zou zelfs kunnen zeggen dat het een saai bruin vogeltje is. Tótdat hij begint te zingen!

Schiermonnikoog is een van de weinige plekken in Nederland waar je nog uitgebreid kunt genieten van de fantastische zangkunsten van de veldleeuwerik. Als je in het voorjaar over de kwelder of het groene strand wandelt, kun je zijn uitbundige lied met veel trillers en variaties bijna niet missen.

Veldleeuwerikmannetjes maken spectaculaire zangvluchten. Ze stijgen al zingend steeds hoger en hoger, daarna blijven ze een poosje hoog in de lucht hangen en uiteindelijk vliegen ze weer omlaag en landen in de buurt van een vrouwtje. Tijdens deze hele zangvlucht blijven ze zonder onderbreking doorzingen. Er is zelfs eens een leeuwerik waargenomen die dat 56 minuten achter elkaar volhield.

Veldleeuwerik

Voor veldleeuweriken begint het voorjaar vroeg: al in februari beginnen ze te zingen. Vanaf maart gaan ze broeden en in de loop van het seizoen brengen ze twee of drie legsels groot. In de winter blijft een deel van de veldleeuweriken in Nederland; een ander deel trekt naar Engeland of Frankrijk. Al in januari komen de elders overwinterende leeuweriken weer terug.

Ook komen er ieder voorjaar veel Scandinavische veldleeuweriken over. Die zijn vanuit hun overwinteringsgebied in Frankrijk of Engeland op de terugweg naar hun broedgebied. Als je goede oren hebt, kun je het horen als er zo'n groep trekkende veldleeuweriken langskomt. Ze zingen natuurlijk niet tijdens de trek, maar ook als ze kleine roepjes laten horen kun je hun karakteristieke leeuwerik-stemgeluid herkennen.

Vuurwerk vrij Nationaal Park Schiermonnikoog

Elk jaar op oudejaarsavond barst het vuurwerkspektakel los op Schiermonnikoog. Vuurpijlen, fonteinen en draaiers schieten van alle kanten de lucht in, vergezeld door het geknal van donderslagen en Chinese rollen. Maar vanaf 1 december 2020 veranderen de regels en is knalvuurwerk in heel Nederland verboden. Bovendien zal tijdens de komende jaarwisseling vanwege de coronacrisis een algeheel vuurwerkverbod gelden.

Vuurwerk en natuur gaan niet samen. Van huisdieren is bekend dat ze angstig kunnen reageren op vuurwerk. Hoe wilde dieren op vuurwerk reageren is minder goed bekend. Maar op radarbeelden

van het KNMI was afgelopen jaar duidelijk te zien dat vogels er hinder van ondervinden. In paniek kiezen miljoenen vogels tijdens het oudjaarsvuurwerk het luchtruim. Pas een uur na dat het vuurwerkfeest in

Nederland afgelopen is, strijken de vogels weer neer. Dat is in de winter, als vogels zuinig moeten omgaan met hun energie, erg belastend.

De afgelopen jaren is het Natuurmonumenten opgevallen dat er op Schiermonnikoog steeds meer vuurwerk afgestoken wordt in de buitengebieden en binnen het Nationaal Park. In januari 2020 hebben vrijwilligers veel vuurwerkresten op moeten ruimen in het speelbos, in bunkers, bij de strandopgangen en zelfs midden in de duinen. Ook bleken er vuilnisbakken, bordjes en banken in de natuur te zijn vernield. Een behoorlijke kostenpost, die veelal niet op de veroorzakers is te verhalen. Nationale Parken zijn stiltegebieden met hoogwaardige natuur. Het zijn geen geschikte plekken voor vuurwerk! In de kerstvakantie en met oud en nieuw houden Natuurmonumenten en de politie extra toezicht in het Nationaal Park. Er zal ook gehandhaafd worden. We roepen iedereen op om de regels te respecteren en het Nationaal Park vuurwerk vrij te houden, dit jaar én alle volgende jaren.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Evaluatie begrazing met Sayaguesa's en Exmoors

In het najaar van 2015 heeft Natuurmonumenten zeven Sayaguesa-runderen naar Schiermonnikoog gehaald om de duinen tussen bunker Wassermann, het Groenglop, de Prins Bernhardweg en het Johannes de Jongpad te begrazen.

In het voorjaar van 2017 zijn vervolgens zes Exmoorpony's losgelaten in dit gebied. Zoals destijds afgesproken in het overlegorgaan van het Nationaal Park is na drie jaar het effect van deze begrazing met Sayaguesa's en Exmoors geëvalueerd.

De afgelopen decennia zijn grote delen van het duingebied op Schiermonnikoog dichtgegroeid met bomen en struiken. Dieren en planten die afhankelijk zijn van een open duinlandschap zoals tapuit, grote parelmoervlinder en rozenkransje zijn inmiddels verdwenen of erg zeldzaam geworden. Sinds begin jaren '90 probeert Natuurmonumenten daarom op verschillende plekken het open duingebied te herstellen door houtige gewassen te kappen. Om deze gebieden vervolgens open te houden zijn halverwege de jaren '90 Soayschappen als grazers ingezet.

Voor het open houden van het duingebied werkte de schapenbegrazing goed, maar omdat de schapen de grasmat erg kort hielden profiteerden bloeiende kruidachtige planten nauwelijks van het beheer. Om meer structuur te krijgen in de vegetatie heeft het Nationaal Park in 2015 besloten om het grootste deel van de (toen ruim 200) Soayschappen te vervangen door runderen en paarden.

Na drie jaar begrazing met Sayaguesa-runderen en Exmoorpony's kunnen we concluderen dat dat een positief effect heeft op de variatie aan planten en insecten binnen het begrazingsgebied. Er is meer biodiversiteit. Het aantal boompjes en struiken is afgenomen en kenmerkende duinplanten zijn teruggekeerd, of toegenomen. Het gehele begrazingsgebied blijkt goed te worden bezocht door de dieren. Zowel de runderen als de paarden houden zich verreweg het meest op in het Groenglop waar het gras aantrekkelijker is dan in de duinen. In de herfst en winter zoeken de dieren beschutting in het bos van de Kooидуinen en langs de Reddingsweg. Maar de runderen komen ook nog relatief veel in het droge open duingebied langs de Prins Bernhardweg. Daar doen ze zich te goed aan jonge berken, vlieren, Amerikaanse vogelkers en meidoorns.

Ten opzichte van het publiek gedragen de dieren zich rustig; ze gaan niet op mensen af. En het feit dat de koeien tochtig en drachtig worden en vervolgens gezonde kalveren krijgen geeft aan dat het ook met de gezondheid van de kudde wel goed zit. Het volledige evaluatierapport is te vinden op de website van Nationaal Park Schiermonnikoog, onder het kopje "Nieuws".

Mossen geven de winter kleur

Als in de winter de meeste bomen en planten hun blad zijn verloren of helemaal zijn verdord, zijn er altijd nog de mossen om de wereld een beetje kleur te geven.

Mossen blijven namelijk het hele jaar door groen. In de zomer vallen ze misschien in het niet naast allerlei veel grotere of uitbundig bloeiende planten, in de winter vallen ze des te meer op. Mossen hebben geen wortels, maar rhizoiden, kleine celdraadjes waarmee ze zich kunnen hechten aan de ondergrond. Daardoor kunnen ze bijvoorbeeld ook op stenen of boomschors groeien. Hun vocht halen mossen uit de lucht of uit water dat rechtstreeks op hun blaadjes valt; ze kunnen vocht opnemen via hun bladoppervlak.

Er zijn heel veel verschillende soorten mossen, de een nog mooier dan de ander. Een leuke mossoort die je op

Schiermonnikoog goed kunt vinden is het duinsterretje. Duinsterretjes zijn echte pioniers: ze kunnen in de duinen op kaal zand groeien. Hun blaadjes vormen minuscule sterretjes. Het duinsterretje kan zich beschermen tegen droogte door zijn blaadjes tijdelijk op te rollen. In het Engels heet hij dan ook screwmoss, oftewel schroefmos. Zodra er regen op valt vouwen de blaadjes zich weer open.

Duinsterretje

Natuurmonumenten voert PAS-maatregelen uit in de duinen

Het woord PAS is de laatste tijd volop in het nieuws geweest. Het heeft iets met stikstof te maken maar wat betekent het voor de natuur op Schiermonnikoog?

Onder andere door de intensivering van de landbouw en een steeds drukker vliegverkeer komt er veel stikstof terecht in de duinen. Stikstof werkt als extra voeding voor planten. Gras, bomen en struiken gaan er sneller van groeien. Door alle stikstof is het duinlandschap op Schiermonnikoog de afgelopen jaren snel veranderd: er komt steeds meer bos en het open duinlandschap verdwijnt. Om iets te doen aan de problemen door het stikstofoverschot heeft de provincie de PAS ingevoerd: de Programmatische Aanpak Stikstof. Op Schiermonnikoog zijn twee duingebieden aangewezen waar zogeheten PAS-maatregelen worden uitgevoerd om de verstuing weer op gang te brengen: de Noorderduinen tussen paal 5 en 6, en de duinen ten westen van de Bergweg.

Ook de afgelopen tien jaar heeft Natuurmonumenten al hard gewerkt aan herstel van het open duinlandschap op Schiermonnikoog. Bomen zijn weggehaald en grond is afgeplagd. In de vrijgemaakte gebieden grazen landgeiten, runderen, schapen en/of paarden om het landschap open te houden.

Deze maatregelen beginnen hun vruchten af te werpen. Om de west en bij het Kapenglop zijn de witte stuivende duinen weer zichtbaar. Bijzondere planten zoals de moeraswespenorchis en de slanke duingentiaan hebben zich uitgebreid en verdwenen planten zoals de gevlekte paardenbloem zijn weer verschenen. Ook konijnen, vlinders en vogelsoorten als de tapuit profiteren van het open houden van het duinlandschap.

Voor vragen over de werkzaamheden kun je contact opnemen met Jan Willem Zwart, coördinator beheer: j.zwart@natuurmonumenten.nl / 06-12936388

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij Bezoekerscentrum Nationaal Park Schiermonnikoog kun je terecht voor een keur aan excursies in de natuur van Schiermonnikoog. Vanzelfsprekend houden we ons aan de richtlijnen van het RIVM. We gaan wandelen, we houden afstand en er kan een beperkt aantal deelnemers mee. Hierdoor zien sommige activiteiten er anders uit dan je gewend bent. Ook kan het voorkomen dat we een kortere of langere periode helemaal geen excursies kunnen geven vanwege de coronamaatregelen.

Het precieze excursieprogramma vind je in de Lytje Pole agenda en op onze website. Surf naar www.np-schiermonnikoog.nl en klik door naar de activiteitenkalender. Daar kun je ook meteen kaartjes kopen. Hieronder een greep uit het aanbod:

Jutterstocht

Op stap met een strandjutter (ca. 2 uur)

Vogelwandeling

Vogelparadijs Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Winterwad

Ervaar het wad in de winter (ca. 2 uur)

Sterren kijken

Kijk eens omhoog op de donkerste plek van Nederland (ca. 2 uur)

Avondwandeling

Nachtleven op Schiermonnikoog (ca. 2 uur)

Balgexpres

Schelpen en zeehonden op de uiterste oostpunt van het eiland (ca. 2 uur)
Vanaf maart, afhankelijk van de weersomstandigheden

Huifkartocht

Met twee pk over het eiland (ca. 2 uur)
Vanaf maart, afhankelijk van de weersomstandigheden

Virtuele excursies

Omdat we vanwege de coronamaatregelen niet alle excursies kunnen geven die we normaalgesproken geven, hebben we nu ook virtuele excursies!

De gidsen van het Nationaal Park hebben al verschillende excursies op video opgenomen. Zo gaan ze op zoek naar de grote grazers die op Schiermonnikoog rondlopen, graven ze schelpen op uit de wadbodem, en speuren ze het strand af naar leuke strandvondsten. Elke excursie bestaat uit meerdere afleveringen van een paar minuten. Er zullen zeker nog nieuwe excursies volgen.

Als je de QR-code scant, kom je rechtstreeks bij de virtuele excursies terecht. Laat je meevoeren over het wad, op duinsafari, of naar het weidse Schiermonnikoogse strand!

Wandelen door de natuur

Even uitwaaien en de gedachten verzetten in de natuur. In deze rare tijden is dat voor veel mensen heel belangrijk. Wandelen door de natuur geeft je een groot vrijheidsgevoel en daar word je gelukkig van. Op de website van Natuurmonumenten kun je routes downloaden en zelf op pad gaan door de natuur van Nationaal Park Schiermonnikoog. In deze tijd van het jaar zijn de trekvogelroute en de winterwandeling door duin, strand en bos zeker een aanrader!

Schier Explorer

Schier Explorer is een spannende GPS-speurtocht door het Nationaal Park voor avontuurlijke kinderen en ouders. Met behulp van Google Maps op je eigen smartphone ga je op zoek naar de capsules van Schier Explorer. Die capsules zijn verborgen in de verschillende landschappen van Schiermonnikoog. Bij iedere vindplek kun je ook nog een leuk experiment uitvoeren. De tocht is bedoeld voor jongeren vanaf ongeveer 10 jaar en kost € 12,-.

De zeven schatten van Schiermonnikoog

Speciaal voor gezinnen met kinderen is er de zeven schatten van Schiermonnikoog, een houten schatkistje met daarin een spannende speurtocht over het eiland. Op zeven plekken moet een 'schat' worden verzameld. Zo ontdek je spelenderwijs van alles over de natuur in het Nationaal Park Schiermonnikoog. En als je schatkist vol is, krijg je als schatzoeker ook nog een klein aandenken bij het bezoekerscentrum!

Naar het strand

Speciaal voor tijdens de coronapandemie heeft het bezoekerscentrum een nieuwe doe-het-zelf-activiteit voor gezinnen ontwikkeld: naar het strand. Je struint met je eigen gezin over het strand en doet onderweg allerlei leuke opdrachten waardoor je spelenderwijs van alles ontdekt over de natuur. Je krijgt je eigen netje en met een mooie zoekkaart probeer je te achterhalen wat je hebt gevangen. Ook leer je van alles over eb en vloed en de wind én maak je je eigen kunstwerk!

Hotel van der Werff

eten, drinken & genieten... Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee... Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519-531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17 Schiermonnikoog Tel: 0519-531218

Overnachten, ontbijten, lunchen en dineren

www.hotelduinzicht.nl | info@hotelduinzicht.nl

De Ware Jakob

Gezellig uit eten? Laat u verrassen door onze gevarieerde keuken!

Langestreek 46
0519-531687
dewarejakob.nl

Vrouw Jakoba

- Pizza's
- Pasta's & lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenus

ook op zondag open

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

www.vrouwjakoba.nl

Badweg 4 0519 - 53 11 73

STREEK 56

drogisterij & kinderkleding

GRAAG TOT ZIENS!

KOLSTEIN

lifestyle & boeken

WWW.SCHIERMONNIKOOGSHOP.NL

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres

Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

Lytje Willem!

Ga je mee op avontuur?

Check de agenda!

www.lytjewillem.nl

SCHITTEREND SCHIERMONNIKOOG

Denk & Beslis mee over zaken die er toe doen op jouw Schiermonnikoog

www.schitterendschiermonnikoog.nl

Bezoekerscentrum

Het bezoekerscentrum is een goed startpunt van je ontdekkingsreis op Schiermonnikoog. Ga mee op excursie met een van onze enthousiaste en deskundige gidsen of bekijk onze exposities. Iets moois gevonden? Aan de balie kunnen we er meer over vertellen!

Openingstijden kerstvakantie

maandag t/m zaterdag	10.00 – 12.00 13.30 – 17.00 uur
zondag	10.00 – 14.00 uur
Kerstdagen en oud & nieuw	Gesloten

Bezoekerscentrum Nationaal Park Schiermonnikoog
Torenstreek 20 (aan de voet van de witte toren)
0519-531 641 / info@np-schiermonnikoog.nl

December 2020

DO 17 DEC

Gouden uur

Workshop buitenfotografie met Folkert Abma
12:30-15:30 uur. € 47,00

ZA 19 DEC

Vrijwilligerswerk in de natuur

Help de boswachter de duinen open te houden
09:00 uur. Gratis.
Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

ZA 19 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

ZO 20 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur.
AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

MA 21 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

DI 22 DEC

Vroege vogels

Workshop buitenfotografie met Folkert Abma
08:30-11:30 uur. € 47,00

DI 22 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

DI 22 DEC

Yoga aan zee

Yin Yoga
19:30
€ 12,00 Kinderen € 8,50

DI 22 DEC

Sterrenwandeling

De adembenemende sterrenhemel van Schiermonnikoog
20:00 uur. € 12,50 Kinderen € 6,75, leden Natuurmonumenten/OERRR 30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

WO 23 DEC

Vogelwandeling

Ook in de winter is Schiermonnikoog een waar vogelparadijs
14:30 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00, leden Natuurmonumenten/OERRR 30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

WO 23 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

DO 24 DEC

Winterwad

Beleef het wad in de winter!
10:30 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00, leden Natuurmonumenten/OERRR 30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

DO 24 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur.
AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00. Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

ZO 27 DEC

Yoga aan zee

Hatha Yoga
10:00 uur. € 12,00 Kinderen € 8,50

ZO 27 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

MA 28 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00. Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

DI 29 DEC

Vroege vogels

Workshop buitenfotografie met Folkert Abma
08:30-11:30 uur. € 47,00

DI 29 DEC

Sterrenwandeling

De adembenemende sterrenhemel van Schiermonnikoog
20:00 uur. € 12,50 Kinderen € 6,75, leden Natuurmonumenten/OERRR 30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender.

WO 30 DEC

Hatha Yoga

10:00 uur. € 12,00 Kinderen € 8,50

WO 30 DEC

Vogelwandeling

Ook in de winter is Schiermonnikoog een waar vogelparadijs
10:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00, leden Natuurmonumenten/OERRR 30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

Wo 30 DEC

Ouder- en kind yoga (2-8 jr)
11:30 uur. € 8,00 Gezin € 25,00

WO 30 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

DO 31 DEC

AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij www.vvvschiermonnikoog.nl

Vaste dagen in December

DA GELIJKS

Reactief Blokkarten op het Noordzeestrand

10:30-17:00 uur. Alleen op afspraak +31630565423. Vanaf 10 jaar, 1 uur. € 25,00.

DA GELIJKS

Reactief

Boogschieten op het Noordzeestrand
Alleen op afspraak +31630565423. Vanaf 8 jaar € 10,00.

DA GELIJKS

Reactief

Vliegeren met instructie op het Noordzeestrand
Alleen op afspraak +31630565423. Vanaf 8 jaar. € 15,00.

DA GELIJKS

Reactief

Strandgolf, 10 holes parcours op het Noordzeestrand
Alleen op afspraak +31630565423 € 12,50

VR, ZA, ZO

Wintertijd / Sprookjestijd

Sprookjes bij de haard met verhalenvertelster Susanne Ulke
16:00-17:00 uur. 4-99 jaar. € 45,00

Lytje Willem

Zoals iedere vakantie neemt Lytje Willem ook rondom de kerstdagen alle kinderen die op het eiland zijn weer volop mee op avontuur!! We gaan natuurlijk sowieso de kerstbomen in het dorp versieren met zelfgemaakte kerstballen, de lekkerste kerstkoekjes bakken en mooie kaarten maken. Een potje Weerwolven Van Wakkerdam en Glow In The Dark voetbal zit er zeker weten ook in. En nog veel meer... Kijk gauw naar ons activiteitenprogramma via www.lytjewillem.nl

Januari 2021

VR 01 JAN AMUSEment

Online culinair festival
18:30-20:00 uur. AMUSE-box en
AMUSE-ment € 50,00.
Vouchers te bestellen bij
www.vvvschiermonnikoog.nl

WO 06 JAN Vogelwandeling

Ook in de winter is Schiermonnikoog een waar vogelparadijs
14:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

WO 06 JAN Sterrenwandeling

De adembenemende sterrenhemel van Schiermonnikoog
20:00 uur. € 12,50 Kinderen € 6,75,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender.

DO 07 JAN Winterlicht

Workshop buitenfotografie met
Folkert Abma
09:00-12:00 uur. € 47,00

DO 07 JAN Winterwad

Beleef het wad in de winter!
10:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender.

WO 13 JAN Duin- en boswandeling

Een ontspannen wandeling door
de duinen en bossen van Schiermonnikoog
14:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender.

WO 13 JAN Sterrenwandeling

De adembenemende sterrenhemel van Schiermonnikoog
20:00 uur. € 12,50 Kinderen € 6,75,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

DO 14 JAN Winterlicht

Workshop buitenfotografie met
Folkert Abma
09:00-12:00 uur. € 47,00

DO 14 JAN Vogelwandeling

Ook in de winter is Schiermonnikoog een waar vogelparadijs
14:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

ZA 16 JAN Winterlicht

Workshop buitenfotografie met
Folkert Abma
09:00-12:00 uur. € 47,00

WO 20 JAN Vogelwandeling

Ook in de winter is Schiermonnikoog een waar vogelparadijs
14:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

WO 20 JAN Avondwandeling

Maak kennis met het dierlijk en
plantaardig nachtleven op Schiermonnikoog
20:00 uur. € 12,50 Kinderen € 6,75,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender.

DO 21 JAN Winterlicht

Workshop buitenfotografie met
Folkert Abma
08:30-11:30 uur. € 47,00

DO 21 JAN Winterwad

Beleef het wad in de winter
09:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender.

WO 27 JAN Vogelwandeling

Ook in de winter is Schiermonnikoog een waar vogelparadijs
10:00 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

WO 27 JAN Avondwandeling

Maak kennis met het dierlijk en
plantaardig nachtleven op Schiermonnikoog
20:00 uur. € 12,50 Kinderen € 6,75,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

DO 28 JAN Gouden uur

Workshop buitenfotografie met
Folkert Abma
14:00-17:00 uur. € 47,00

DO 28 JAN Winterwad

Beleef het wad in de winter!
15:30 uur. € 10,00 Kinderen € 5,00,
leden Natuurmonumenten/OERRR
30% korting. Inschrijven: www.np-schiermonnikoog.nl, klik door naar de activiteitenkalender

Vaste dagen in Januari 2021

DA GELIJKS

Reactief

Blokarten op het Noordzeestrand
10:30-17:00 uur. Alleen op afspraak
+31630565423. Vanaf 10 jaar. 1 uur
€ 25,00

DA GELIJKS

Reactief Boogschieten op het Noordzeestrand

Alleen op afspraak +31630565423
Vanaf 8 jaar. € 10,00

DA GELIJKS

Reactief

Vliegeren met instructie op het
Noordzeestrand
Alleen op afspraak +31630565423
Vanaf 8 jaar. € 15,00

DA GELIJKS

Reactief

Strandgolf, 10 holes parcours op
het Noordzeestrand
Alleen op afspraak +31630565423
€ 12,50

VR, ZA, ZO

Wintertijd / Sprookjestijd

Sprookjes bij de haard met verhalenvertelster Susanne Ulke
16:00-17:00 uur. 4-99 jaar. € 45,00

de Halte
Reeweg 4 - 9166 PX Schiermonnikoog
Tel. 0519 531256
E-mail: dehalte@schiermonnikoog-horeca.nl

eigen bezorgdienst, hét adres voor groepen en gezelschappen
patat, burgers, snacks, ijs

YOGA
SCHIERMONNIKOOG

RD BOUWBEDRIJF
R. DIJKSTRA
SCHIERMONNIKOOG
De bouwmeesters van Schier

nieuwbouw-verbouw-renovatie
restauratie-onderhoud-doe-het-zelf
info@bouwenopschier.nl tel: 0519-531762
WWW.BOUWENOPSCHIER.NL

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!
Steun Natuurmonumenten

Alsjeblift
Vanaf €3,00 per maand of €32,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine 'Puur Natuur'.
- ✓ Tot 30% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

Kijk op www.natuurmonumenten.nl/doe-mee
Of bel met onze ledenservice: T (035) 655 99 11

Natuurmonumenten

Rust en ruimte op Schier

Midden in Nationaal Park Schiermonnikoog ligt Landal Vitamaris. Een oase van rust op het kleinste autoluwe Waddeneiland. Op slechts 10 minuten lopen van het complex liggen de breedste zandstranden van Europa.

- Overdekt zuebmatt met pruterbad
- Gratis gebruik van de wellnesruimte
- Gratis opgemaakte bedden bij aankomst
- Beauty- en massagesalon (tegen betaling)

Interesse?
Kijk op landal.nl/vitamaris of bel **0900-8842** (€ 1,- per gesprek)

Landal

HOTEL & BRASSERIE
Brakzand

Elke dag geopend voor ontbijt, lunch en diner.
Wees welkom en beleef de Brakzand.

Langestreek 66
9166 LE Schiermonnikoog
www.brakzand.nl

Kom luxe kamperen en beleef de boerderij!

Eureca

Heereweg 4 | 0519-53 14 21 | www.eureca.nl

Proeven Slapen Genieten

Ambrosijn

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261 | Langestreek 13 - Schiermonnikoog
WWW.AMBROSIJN.NL

Soepboer Rijwielverhuur

Verhuur van 4000 Gazelle, Batavus en Giant fietsen.
Groepen vanaf 20 personen krijgen korting en gratis vervoer van de bagage (vooraf reserveren).

Locatie: Soepboer rijwielverhuur.
U vindt ons bij de eerste bushalte in het dorp, 50 meter achter het VVV-kantoor.

Locatie: Veerдам.
U kunt ook fietsen huren op de steiger bij aankomst van de veerboot.

Locatie: Schierfiets.
U vindt ons naast de Schiermonnikoog Vishandel aan de Noorderstreek.

reserveer online
www.fietsverhuursoepboer.nl
email: info@schierfiets.nl / tel 0519-53 16 36

Lytje Pole Agenda
2021
Winter editie

De vertrouwde Lytje Pole Agenda verschijnt weer in februari!

drink & eethuis de Berkenplas Schiermonnikoog

- * Eten
- * Drinken
- * Genieten
- * Waterpret
- * en nog veel meer

Prins Bernhardweg 1
Tel. 0519 53 15 70
www.schiermonnikoog-horeca.nl

WAGENBORG SNELDIENST

Comfortabel en snel van en naar Schiermonnikoog!

NU MET AANSLUITEND OPENBAAR VERVOER VAN EN NAAR GRONINGEN! (VIA WINSUM)

DIENTREGELING	WARTD CA. 20 MINUTEN
Schiermonnikoog > Loozvenstroom (vrij, zaterdag)	16.00 uur
Loozvenstroom > Schiermonnikoog (vrij, zaterdag)	16.30 uur

Familierestaurant Het Wantij

Langestreek 11 Schiermonnikoog
0519 531 526
info@hetwantij.nl
www.hetwantij.nl

Waar verschillende stromen samen komen!

Een beetje verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk nieuw paasje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!

EENDAGSCOACHING

ANDERS DAN ANDERS

IN EEN UNIEKE CONTEXT

VIP

zonder franje

We herkennen het allemaal. Een passie die is blijven liggen, dromen die maar niet willen vlotten, twijfel bij een belangrijke keuze

Gun jezelf een dag Vip zonder franje op Schiermonnikoog, ervaar het leven en vaar met nieuwe inzichten en ideeën terug

WWW.VIPZONDERFRANJE.NL

Us Eilaun Taxi

Twisken rif en balg
mooi us eeuwonderwoois

Nieuw op het eilaun maar zeker geen vreemde,
Us Eilaun Taxi brengt je naar je huis weg van thuis!

Personen vervoer

Bagage vervoer

Groeps vervoer

Aanhanger vervoer

Rolstoel vervoer

Trouw vervoer

Reserveer alvast
uw rit met ons!

☎ 0519-531010

www.useilauntaxi.nl

Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

SCHIER LINNEN

linnenverhuur

gemakkelijk
online bestellen en betalen

voordelige linnen-
& vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.

Cafè It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

EXCURSIES

Schelpenmuseum Paal 14 biedt in samenwerking met de VVV verschillende excursies aan. Gemiddeld duren de excursies zo'n 2 uur. Het startpunt van de excursies is bij het VVV-kantoor.

Wadexcursie

Schepnet en greep gaan mee om wormen, weekdieren, garnalen en vissen te vangen en te bekijken. Nodig: laarzen (te huur bij het Bezoekerscentrum) of hoge gymschoenen en een fiets.

Leer het eiland fietsend kennen

Een fietstocht met verhalen over de boeiende geschiedenis van het dorp en de gevarieerde landschappen van het eiland, vol bijzondere planten en dieren. Nodig: fiets.

Leer het eiland wandelend kennen

Een wandeltocht met verhalen over de boeiende geschiedenis van het dorp en

de gevarieerde landschappen van het eiland, vol bijzondere planten en dieren.

Vogels kijken voor beginners

Meer dan 300 vogelsoorten zijn er gedurende het jaar op ons eiland te zien, met in elk jaargetijde weer andere soorten. Nodig: verrekijker (te huur bij VVV Schiermonnikoog) en fiets.

Jutten en schelpen zoeken

Verhalen over het jutten van vroeger en nu, waarna je gezamenlijk het strand op gaat om zelf van alles te vinden. De gids verklaart de vondsten graag voor je, al dan niet versterkt door een jutterbittertje of frisdrank tijdens de tocht. Nodig: fiets.

Activiteitenprogramma

De medewerkers van de VVV hebben niet stilgezeten in de afgelopen 'rustige' maanden! Er is een mooi en nieuw aanbod van excursies en activiteiten aan het programma toegevoegd. Wanneer deze kunnen starten is afhankelijk van de pandemie en van het weer.

Voor het raam van de VVV hangen postertjes waarop te lezen valt welke excursies er tijdens je verblijf wél geboekt kunnen worden. En uiteraard vind je het laatste nieuws ook op de excursie pagina van de website van de VVV.

BINNENKORT VERWACHT

Wadlooptocht Sprutel

Een wadloopavontuur van ± 4 uur die begint bij het huisje op de dijk van de veerdam. Al zwerfend via geultjes en mossel- en oesterbanken steken we een diepe geul over. Met een beetje geluk kunnen we een zeehond spotten. Via een mooi gedeelte van het wad richting wantij keren we uiteindelijk om.

Coronamaatregelen

Vanzelfsprekend nemen we tijdens de excursie de richtlijnen van het RIVM in acht. We vragen de deelnemers zich te houden aan de volgende huisregels:

- ga niet mee op excursie als je griepig bent of verkouden
- houd anderhalve meter afstand tot iedereen die niet bij je eigen gezin hoort
- hoest of nies in de elleboog
- houd je altijd aan de aanwijzingen van de gids
- draag een mondkapje als daar om wordt gevraagd

Op pad met soloreiziger & eilandbewoner

Hoe is het nou écht om op een eiland te wonen en te werken? Jacqueline Mulder geeft tijdens de wandeling antwoord op alle vragen die je niet eerder kon stellen. Ook vertelt ze graag over haar solo-reizen en haar 800 km pelgrimstocht naar Santiago de Compostella.

Eiland gids Garda Meerdink

Deze kunstminnende vrouw neemt je graag mee voor intuïtieve schilderssessies in de natuur. Haar programma-aanbod wisselt regelmatig, dus kijk voor haar actuele aanbod op onze website.

Wist je dat...

je dat je de activiteiten van het bezoekerscentrum op pagina 23 van deze krant vindt?

Cultuurhistorische Dorpswandeling

Leer Schiermonnikoog op ludieke wijze kennen tijdens de cultuurhistorische excursie. Onder leiding van eilandergids Arend Maris krijg je alles te weten over het heden en verleden van Schiermonnikoog. Hij kan prachtige verhalen vertellen over Schiermonnikoog. In ongeveer 2 uur tijd wandel je onder begeleiding over us Lytje Pôle.

Scan QR-code voor totaaloverzicht

Alle onze excursies zijn te boeken/reserveren aan de balie en via vvschiermonnikoog.nl

Varen en sleepnetvissen

Met de voormalige viskotter de ZK9 Antonia maakt Eppo Lukkien vaartochten over het Lauwersmeer en het Werelderfgoed Waddenzee. We zien hoe er gevist wordt met een sleepnet achter het schip. Iedere reis is een nieuw avontuur met garnalen, schol, schar, krabben en zeehonden op de plaat.

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- T glasbewassing
- T schoonmaak
- T huismeester
- T hogedrukreiniging
- T groenvoorziening
- T vloeronderhoud
- T sneeuwruimen

Familierestaurant Het Wantij

Langestreek 11
Schiermonnikoog
0519 531 526
info@hetwantij.nl
[/hetwantijschiermonnikoog](https://www.facebook.com/hetwantijschiermonnikoog)
[@hetwantij](https://www.instagram.com/hetwantij)

*Waar verschillende
stromen samen komen!*

www.hetwantij.nl

Open Atelier
KunstFaam

Bij open atelier KunstFaam
maken en verkopen we kunst,
bieden we handgemaakte producten
van andere makers aan
en geven we workshops.
Voor de creatievelingen, die liever
zelf aan de slag gaan,
zijn er bij KunstFaam ook diverse
schilders- en tekenmaterialen
te verkrijgen.

Kunstfaam

Badweg 5 - www.kunstfaam.nl - 0615377415

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze
dertien prachtige
vakantiehuisjes
op schiermonnikoog

WADDENRUST

www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl

info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl

06-30066518 of 06-11205200

Vrouwe Jakoba

SCHIERMONNIKOOG

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/ SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. +31 6-20632378

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460

www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256

www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075

www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373

www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570

www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526

www.smakelijkschier.nl

Hotel, wijnbar & bistro De4dames

Langestreek 9, tel. 0519 531133

www.de4dames.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218

www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050

www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203

www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Brakzand

Langestreek 66, tel. 06-13257673

www.brakzand.nl

Restaurant Noorderlicht

Middenstreek 3, tel. 0519-346616

Havenpaviljoen Wad Anderz

Reeweg 27, tel. +31 519-700205

www.wadanderz.nl

MUSEA

Rariteitenkabinet Gribus

In de receptie van It Aude Kolonyhûs aan de Badweg vind je de Gribusmannetjes die de afgelopen jaren op allerlei festivals in oude caravans hebben rondgereisd.

Ook kom je hier een draak op sterk water tegen. Deze is ooit door Martin Roemers, zoon van de vuurtorenwachter, vlakbij bij de vuurtoren is gevonden. Verder vind je hier de oude typemachine van Graaf von Bernstorff, geschonken door Auke Talsma, de kapiteinspet van Klaas Visser, blikseminslag, rariteiten van Stones fan en eilandgek Boudewijn Buch, de aorta van een potvis, de hele walvisvangst op de Willem Barentsz levendig in beeld gebracht en nog veel meer. Kom je verwonderen en verbazen!

www.itaudekolonyhus.nl

Bunkermuseum Schlei

Dit museum is gevestigd in de Seeburgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vanuit deze bunker de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden. Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei en staat rechts voor de fietsenstalling aan het eind van de Prins Bernhardweg. Hierin o.a. een aggregaat dat er in de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Bunkermuseum Schlei heeft verschillende voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog tentoonge-

steld in de theetuin van Hotel van der Werff, direct achter muziekkoppel het Beukenootje. Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog.

Meer informatie: info@bunkermuseum-schlei.nl of bel 0519-531701

Museumbezoek in coronatijd

De corona-pandemie legt aan musea en aan museumbezoekers beperkingen op. Zo moest de nieuw ingerichte expositie over de cultuurhistorie op het eiland Schiermonnikoog kort na de opening de deuren van het museum aan Nieuwestreek 7 weer sluiten. Maar de cultuurhistorische vereniging van Schiermonnikoog heeft een originele oplossing gevonden.

De vereniging heeft recent het boekje 'Cultuurhistorie Schiermonnikoog, Museumbezoek in coronatijd' uitgebracht dat de 'bezoeker' als het ware leidt langs de diverse cultuurhistorische thema's die in de expositie te zien zijn. Zonder mondkapjes en zonder beslagen brillen kunnen de bezoekers zich nu toch verdiepen in de verschillende thema's. Die verdieping maakt een bezoek aan het eiland nog waardevoller en de museumbezoekers

kunnen zich toch in het museum wanen. Het boekje is verkrijgbaar bij de VVV.

Schelpenmuseum PAAL14

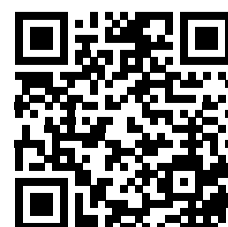
Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14, hier kun je schatten uit verschillende wereldzeeën als schelpen, barnsteen, botten, scheepswrakken en nog veel meer bewonderen. Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlinders en paddenstoelen van Schiermonnikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout. Nieuwsgierig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Op de hoogte blijven?
Volg ons ook op Facebook:
fb.com/eilandschiermonnikoog

Openingstijden

Scan de QR-code voor actuele museum informatie i.v.m. corona maatregelen.

13 T/M 17 MAART

10e editie Festival Jong Talent Schiermonnikoog on- én offline

Jonge klassieke toptalenten, die furore maken op de grote podia en concoursen, zijn te bewonderen op Festival Jong Talent Schiermonnikoog. Het eiland verandert in een broedplaats, zoals u gewend bent, al is deze editie van het festival ook een beetje anders.

Unieke jubileumeditie

De concerten worden twee keer uitgevoerd, zodat - op veilige afstand - zoveel mogelijk publiek aanwezig kan zijn. Net als in het najaar toen het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog live te volgen was, valt er bij dit festival ook online van alles te beleven! Zoals muziekvideo's vanaf de mooiste buitenlocaties op Schiermonnikoog, reportages achter de schermen en, om het jubileum te vieren, sturen de grootste talenten uit de afgelopen tien jaar een speciale boodschap naar het eiland. Uiteraard zijn ook de concerten via livestream mee te beleven. Een unieke jubileumeditie dus!

Jong toptalent

Zoals u gewend bent, staat jong muzikaal toptalent centraal. Tijdens deze editie komt dat talent veelal van Nederlandse bodem, met onder meer het Chianti Ensemble, het jongNBE, violist Hawijch Elders (finalist Dutch Classical Talent), pianist Nikola Meeuwsen (oud winnaar Koninklijk Concertgebouw Concours), het Nationaal Jongenskoor, het Karski Quartet en Tom Feltgen (laureaat Nationaal Cello Concours 2020). Jeroen Reuling geeft masterclasses cello op het eiland, toegankelijk voor publiek.

Daarnaast zijn er deze editie online verschillende masterclasses bij te wonen, door de internationale masters die normaal gesproken naar Schiermonnikoog afreizen. Zij geven een masterclass aan de jonge talenten die optreden tijdens het festival.

-Harpist: Joost Willemze -

Documentaires, lezingen, natuur

Festival Jong Talent biedt ook dit jaar meer dan concerten. Zo zijn er lezingen over muziek en worden er muziekdocu-

mentaires vertoond in het Dorpshuis. In samenwerking met Natuurmonumenten organiseert het festival natuurexcursies over het eiland.

Expositie fotowedstrijd

Vijftien foto's van Schiermonnikoog-fans hangen in de centrale ruimte van Landal Vitamaris. Het zijn de winnaars van de fotowedstrijd 'Typisch Schiermonnikoog'. Er werden ruim driehonderd foto's ingezonden. Vele vuurtorens, watertorens en strandtaferelen zijn de revue gepasseerd. Ben je in de buurt? Dan nodigen we je van harte uit om te

komen kijken. Dit kan dagelijks tot en met de kerstvakantie en misschien nog wel langer.

In 2021 schrijven we ook een nieuwe wedstrijd uit, dus houdt onze social media kanalen goed in de gaten. Misschien staat jouw foto volgend jaar dan wel op een mooie ansichtkaart!

SJain Kunstfestival 2021

Een festival waarin met name aandacht wordt besteed aan de kunstenaars die op het eiland wonen, werken of er met grote regelmaat verblijven. Het thema voor 2021 is 'Het losse land'. Vanaf het eiland noemen we Nederland vaak 'het vaste land' of 'de wal'. 'Het losse land' staat voor de beweging waar het eiland zich constant in bevindt. Waar zien de eilander kunstenaars beweging in het landschap van Schiermonnikoog? Vanwege de coronamaatregelen en onder andere het niet kunnen waarborgen van

de anderhalve meter maatregel heeft de organisatie het kunstfestival verschoven naar 11 tot en met 19 september 2021. Noteer deze data dus alvast! Kijk voor meer informatie op www.sjain.nl

Kunstgroep SJain

Deze vereniging heeft als doel kunst op Schiermonnikoog onder de aandacht te brengen. Kunstgroep SJain is in 2016 opgericht. Al haar leden zijn werkzaam in en met kunst op Schiermonnikoog. SJain is het eilander woord voor 'kijken'. Ga eens langs Klasiena bij haar open atelier KunstFaam of stap bij Romy binnen wanneer ze de vlag uit heeft hangen. Pottenbakster Aleida toont en verkoopt prachtige keramiek en wanneer Stella niet bij Paal 10 is tref je haar

misschien wel in haar galerie. Kijk voor de locaties op www.sjain.nl

*Fier, heel fier fan't drokke livven,
Mooi de gotte see ferbeewwn,
Lei in plak, dat us so nooi is,
Dat is us gebeurtegreewwn.
Tichtby wer de brauning klond're,
Op'e banken feur de waal,
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.*

Ver, heel ver van het drukke leven
Met de grote zee verbonden
Ligt een plek, die ons zo dierbaar is
Dat is onze geboortegrond.
Dicht bij de klotsende branding
Op de banken voor de wal
Horen wij de eerste klanken
Van onze mooie moedertaal.

HET EILANDER VOLKSLIED

Tekst: Lammert Wiersma

WINKELN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Schuthof

Middenstreek 12, tel. 0519-531265
www.bakkerij-schuthof.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56, tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Lifestylewinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kado en woonwinkel 'T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Pottenbakkerij Hjrre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel 't Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

VVV Schiermonnikoog Shop

Reeweg 5, tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

KUNST & CULTUUR

Opstelling achterkant Würzburg Riese radar

Expositie Radar op Schiermonnikoog

In de strijd tegen de Geallieerde bommenwerpers, aan het begin van de Tweede Wereldoorlog, bouwde de bezetter al snel verschillende radarstellingen in Nederland.

Na het eerst geprobeerd te hebben op Rottum, wat niet werkbaar bleek omdat het gebied bij stormweer onder water liep, werd besloten op Schiermonnikoog de radarstelling

Schlei te bouwen. In maart 1941 is de bouw begonnen en in juli van dat jaar werd de eerst succesvolle test gehouden in de Seeburg bunker, waar nu het Bunkermuseum Schlei is gevestigd.

In het Bunkermuseum is nu de expositie 'Radar op Schiermonnikoog' te bezoeken. De expositie geeft inzicht in hoe de bezetter met hun radarsystemen de luchtoorlog

voerde. Zo wordt tekst en uitleg gegeven hoe de Duitse radar werkte, zowel in beeld als in tekst.

Naast foto's zijn er ook bodemvondsten die betrekking hebben op de Duitse radar, tentoongesteld. Het meest in het oog springend is de gerestaureerde elektra kast die bij de Würzburg Riese radar hoorde.

Expositie van Burcht tot klooster

In het Bezoekerscentrum aan de voet van de witte toren is de expositie 'Van burcht tot klooster' te zien. Als gewezen residentie van opeenvolgende eigenaren van het eiland, is de geschiedenis van dit pand aan de Knuppeldam nauw verbonden

met die van het eiland. Tegenwoordig is er een klooster in gevestigd van de Orde der Cisterciënzers. Monniken van deze orde worden als de vroegste bewoners van het eiland beschouwd.

Coronadagboek van Ellen Klasens

Wist je dat...

Kijk ook op pagina 20 voor exposities in het Bezoekerscentrum

De winkel op Schiermonnikoog voor

U kunt bij ons ook pinnen.

- Souvenirs
- Eilandgidsen
- Wandelroutes
- Postzaken
- Kadootjes

Reeweg 5 tel. 0519-531233

ONTDEK DE WADDEN

met WandelZoekpagina

WandelZoekpagina

- dagwandelingen
- op alle waddeneilanden
- met uitgebreide routebeschrijvingen
- met gps-tracks
- met wandelkaarten
- ook beschikbaar in wandelapp

WWW.WANDELZOEKPAGINA.NL

WAd anderz

*Er is nieuws voor zeilers en eilanders,
voor buitenlanders en vastelanders.
Het wordt smullen bij 'Wad Anderz':
een paviljoen met zicht op het Wad
en op de kaart voor iedereen wat...*

Reserveer
je ontbijt
met zeezicht
voor slechts
€9,-

Havenpaviljoen Wad Anderz
Reeweg 25
www.wadanderz.nl

HISTORIE

Cultuurhistorische Vereniging

Schiermonnikoog heeft een rijke historie. 't Heer en Feer - cultuurhistorische vereniging - verzamelt, registreert en informeert over het eilander erfgoed d.m.v. exposities, lezingen, een tijdschrift en boekwerken.

In 2021 zal 't Heer en Feer na een verbouwing terugkeren naar Nieuwestreek 1, het Koningshuis. Daar zal dan alles waarover de vereniging beschikt en wat tot het werkterrein ervan behoort onder één dak gevestigd zijn: informatiecentrum, expositie, archief, collectie en filmmateriaal.

Tot het zo ver is, dient Nieuwestreek 7 als onderdak, aan de overzijde van de Willemshof. Cultuurhistorisch gezien is dit een boeiende locatie. Hier stond de Zeevaartschool, een imposant gebouw. In WO II werd het door een bombardement verwoest en niet meer in de oorspronkelijke stijl herbouwd. Er is een expositie ingericht over aansprekende onderwerpen uit de eilander historie. Op afspraak kun je in het archief documenten inzien.

Email daarvoor naar archief@theerenfeer.nl

Helmgras

Deze plant met zijn meterslange wortels dient om zand vast te houden en zo de duinen als zeevering te verstevigen. In vroeger tijden werd het ook gebruikt om gebruiksvoorwerpen van te vlechten, zoals dit mandje uit de collectie van 't Heer en Feer. Om helmgras te mogen snijden was toestemming nodig van de Heer van Schiermonnikoog, die de grond in bezit had. Na een zware storm met veel weggeslagen duin, kan je aan de zeezijde van het duin goed zien hoe diep de wortels van dit gras zich een weg naar beneden gebaad hebben.

Verborgen verleden

Het eiland kent veel verzamelaars. Mensen met een hart voor historie die ervoor zorgen dat niet alles verdwijnt. Veel van dat verzameld materiaal komt uiteindelijk terecht bij de cultuurhistorische vereniging. In het archief daarvan worden documenten gecategoriseerd, het verhaal bij een object gezocht en alles van cultuurhistorische waarde bewaard. Deze naaimachine was van schoenmaker Broersen, maar werd daarnaast gebruikt voor het naaien van zeilen. Dat gebeurde ook wel in de openlucht.

Filmarchief

De cultuurhistorische vereniging 't Heer en Feer beschikt over een ruim filmarchief. Veel materiaal is afkomstig van Dick Kool. Hij reisde als cameraman de hele wereld over. Na zijn pensioen ging hij op Schiermonnikoog wonen, maar stopte niet met filmen. Daardoor beschikken we nu over een mooi tijdsbeeld van de jaren '90 van de vorige eeuw tot zijn overlijden in 2013.

't Heer en Feer beschikt over een kleine filmzaal waar dit historisch beeldmateriaal te zien is, ook is er de mogelijkheid om via de website films te bekijken.

Naast de films van Dick Kool is er nog een hele reeks aan historische films te zien, o.a. 'Walvis in zicht' (1957) over de walvisvaart met zeven eilanders onder de bemanning.

MR J.E. Banck

Oon Wylen mr. J.E. Banck:
Mooi sorch heste ieuwr it eilaun wôke,
fole segen heste ús bracht.
Só is hier dyn bank ferriizen,
as blyk fan in tankber nooigeslacht.

Lammert Wiersma

Dit gedicht van Lammert Wiersma (1839 - 1879) in de eilander taal is een ode aan Mr J.E. Banck, eigenaar van Schiermonnikoog van 1858 tot 1893. Hij investeerde veel in de eilander economie. De aanleg van de dijk aan de zuidkant van het eiland, waardoor de polder ontstond, is wel zijn belangrijkste geweest. Hij vestigde er een zestal boerderijen. De landbouw kreeg zo een stevige impuls.

Dit gedicht vind je op de dijk bij 'de bank van Banck', een monument ter nagedachtenis aan deze bijzondere

persoon. Het gedicht is onderdeel van de taalroute, een achttal in steen gebeitelde gedichten in de eilander taal die verspreid over het eiland liggen. Een negende gedicht staat op het bushokje aan de Oosterreeweg. De taalroute is een manier om de herinnering aan de mooie taal levend te houden.

HULPDIENTEN OP SCHIERMONNIKOOG

KNRM

35 Vrijwilligers en 1 beroepsschipper waken over de wateren rondom het eiland. De reddingboten Koning Willem I, Edzard Jacob en de speciale truck zijn 24 uur per dag paraat.

www.knrm.nl/schiermonnikoog. Ook te volgen via Facebook en Twitter. Veerweg 5, tel. 06-51541970

Politie

Het team op Schiermonnikoog heeft naast de opsporings- en handhavingstaak van de politie ook een hulpverleningstaak bij rampen en ongevallen.

Voorstreek 28 tel. 0900-8844

Op de hoogte blijven? Volg de politie op [face-book.com/politieschiermonnikoog](https://www.facebook.com/politieschiermonnikoog).

GGB de Wadden

Het team van de Grootchalige Geneeskundige Bijstand (GGB) bestaat uit 10 personen, inclusief chauffeurs, en volgt maandelijks trainingen, gegeven door iemand van het RAV. Daarnaast is er 1 of 2 keer per jaar een multidisciplinaire oefening samen met ambulance, brandweer en het ondersteuningspeloton van de brandweer.

Brandweer

De brandweer op Schiermonnikoog heeft zijn modern uitgeruste kazerne aan de Knuppeldam 8. Het brandweerteam heeft drie voertuigen en bestaat uit veertien vrijwilligers. Ook heeft Schiermonnikoog een

zogenoemd ondersteuningspeloton, bestaande uit vijftien vrijwilligers. Voor brandbestrijding op de Waddenzee wordt samengewerkt met de KNRM.

Ambulance

De ambulancezorg beschikt over een continue bemande ambulance plus een reserveambulance. Wanneer iemand met spoed naar het ziekenhuis moet, kan dit met de reddingboot of met een helikopter. Een patiënt met de diagnose coronabesmetting of bij verdenking hiervan, wordt met een speciaal uitgeruste boot van Bos Marine

Services naar Lauwersoog gebracht. Helikopters zijn de laatste tijd landelijk veel ingezet voor verplaatsing van patiënten. Uiteraard bestaat de mogelijkheid dat dit soort vluchten de komende maanden door blijven gaan. De keuze welke soort vervoer een patiënt krijgt, is afhankelijk van de urgentie, beschikbaarheid en ook de weersomstandigheden.

Vogelgriep

Ook op Schiermonnikoog is vogelgriep aangetroffen. Vogelgriep is een voor vogels besmettelijke ziekte die bij pluimvee (zoals kippen of kalkoenen) en andere vogelsoorten (zoals duiven, ganzen en zwanen) voorkomt. In zeldzame gevallen kunnen sommige virustypen overgaan van dier naar mens. Dit gebeurt alleen bij direct en intensief contact tussen besmette vogels en mensen.

Raak dode vogels niet aan!

Door vogelgriep kunnen er dode vogels op het strand, langs de waddendijk, in sloten, etc., liggen. Raak deze vogels niet aan en jaag grote groepen vogels niet op. Laat uw hond ook aangelijnd op het strand en langs de waddendijk, zodat deze niet in aanraking komt met de vogels. Dagelijks worden het strand en de waddendijk gecontroleerd op dode vogels. Vogels op het strand, langs de dijk e.d. hoeven niet te worden gemeld. Mensen die dode vogels toch hebben aangeraakt wordt aangeraden om hun handen goed met zeep te wassen en daarna goed af te spoelen. Als iemand binnen twee weken alsnog ziek wordt, is het verstandig om naar de huisarts gaan.

Meer informatie en vragen, kijk op www.veiligheidsregiofryslan.nl/vogelgriep

Eerste Hulp Bij Zeezoogdieren en vogels

Coördinator Schiermonnikoog Dhr. T. Talsma, tel. 06-10761812
Bij geen gehoor:
Zeehondencentrum Pieterburen tel. 0595-526526

ETEN & DRINKEN

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940
www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijssalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261
www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687
www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743
www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel Schiermonnikoog

Badweg 117 tel. 06-54646008
www.hotelschiermonnikoog.eu

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2, tel. 0519-531397
www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsenverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6
tel. 0519-531104 / 06-23354618
www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsenverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32
tel. 0519-531636
www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda
Reddingsweg 38
tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Speluitleen

Langestreek Om de Noord 34
tel. 0519-531016 / 06-29398251
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Langestreek Om de Noord 34
tel. 0519-531016 / 06-52608105
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892
www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892
www.schierglas.nl

ACTIVITEITENSTRAND

AtelierSchier

www.atelieschier.com

By Chris op Schier

www.bychrisopschier.nl

Kiteminded

Te vinden op Facebook en Instagram

Reactief Buitensport

www.reactief-buitensport.nl

SurfClub Schiermonnikoog

omejos@gmail.com

Strandpaviljoen Paal 3

www.paviljoenpaal3.nl

Yoga aan Zee

www.yogaopschiermonnikoog.nl

Strandjutters

Wanneer je een hele dag met gebogen hoofd langs de vloedlijn hebt gelopen, op zoek naar die ene schat, dan weet je hoe het voelt om strandjutter te zijn. Het geluksgevoel dat je overvalt wanneer je een mooie schelp, stuk hout of touw vindt, is niet te beschrijven. Maar soms spoelt er nog wel meer aan...en zijn er kapers op de kust! Zorg voor voldoende warme chocolmelk en slagroom of glühwein en ga de strijd aan met de andere jutters. Wie vergaart de grootste buit? Dit bordspel is voor 2-5 spelers in de leeftijd van 6 - 99 jaar en is te koop in de VVV shop.

Wist je dat...

de garnalen van de Waddenzee overwinteren in de Noordzee?

Lekker actief op het strand in de winter

Hoewel je bij het strand misschien vooral denkt aan de zomer wanneer je lekker op een handdoekje kunt liggen en je je laaft aan de warme zonnestrallen, is juist de winter ook een prachtig seizoen om naar het strand te gaan! De wind in de haren en uitwaaien maar. Guur, koud en nat, ja het hoort allemaal bij de Nederlandse winter, maar daar kun je je op kleden, toch? Ook deze winter zijn Reactief en By Chris op Schier mobiel actief op ons brede Noordzeestrand. Vanuit hun bus, jeep en paardentrailer kun je bij hen boogschieten, blokarten, vliegeren, powerkiten of een potje strandgolf spelen. Zin gekregen in een winterse activiteit op het strand? Kijk op www.reactief-buitensport.nl en www.bychrisopschier.nl voor meer informatie en mogelijkheden.

Schelpen zoeken

Met de boekjes 'De schelpen van Schiermonnikoog' in de hand kun je meteen opzoeken hoe jouw schelp heet en of het een zeldzaam exemplaar is. Waar ze nog meer voorkomen en overige informatie. Deel 1 beschrijft 40 algemene soorten; deel 2 behandelt 40 minder algemene soorten. De boekjes zijn uitgegeven door het Schelpenmuseum Paal 14 en zijn verkrijgbaar in de VVV shop.

Wie vindt de volgende hoekige krab?

Meldingen kunnen worden gedaan bij Schelpenmuseum Paal 14 (www.schelpenmuseum.nl). Hier kun je ook alle andere krabbensoorten zien die op Schiermonnikoog zijn te vinden.

Schuinsmarcheerders langs het strand

Krabben lopen niet vooruit, maar altijd naar links of rechts. Dat heeft te maken met de bouw van hun poten. Zo kunnen ze gemakkelijker in smalle spleten komen om zich te verstoppen.

Ze kunnen zich echter ook snel ingraven. Doordat hun lichaam meestal niet hoog, maar breed is gaat dat gemakkelijker dan wanneer ze een lang lichaam zouden hebben. Nu we het toch over schuinsmarcheerders hebben: alle krabben hebben dubbele geslachtsorganen. Wanneer je een krab op z'n rug legt, zie je onderaan de buik een soort driehoekig schildje dat naar boven wijst: het staartstuk. Bij een mannetje is dat smal en bij een vrouwtje breed. Dat staartstuk kun je openklappen. Daaronder zie je bij een mannetje twee kromme penissen en bij het vrouwtje twee geslachts-

openingen. Bij veel soorten kan alleen gepaard worden wanneer een vrouwtje net is verveld en enkele dagenlang helemaal zacht is. Vooral na harde wind heb je een grote kans om krabben langs het strand te vinden.

Meestal zijn dit strandkrabben (met spitse achterste poten) of zwemkrabben (met ovale zwemvliezen aan hun achterpoten). Daarnaast komen er nog meer soorten voor, zoals de uitzonderlijke helmkrab met een langwerpige lijf en de niet-te-missende grote noordzeekrab. Sinds enkele jaren (2016) spoelt op de Waddeneilanden een nieuwe soort aan: de hoekige krab. Deze krab is opvallend door een trapeziumvormig schildje dat geel/oranje tot roze van kleur is. Meest opvallend zijn de enorm lange schaarpoten. Op Schiermonnikoog is de eerste hoekige krab gevonden op 30 september 2020.

ONTSPANNING

Pluktuin

In de Pluktuin 'de Tuin naast de Branding' telen we groente, (klein-) fruit en bloemen. Dat doen we duurzaam en lokaal. Zaden en plantgoed zijn biologisch. Ook telen we oesterzwammen op koffiedik van de boot en restaurants. We gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Je kunt zelf komen plukken en oogsten. Voor wat je plukt, betaal je wat jij het waard vindt. Voor wie dat fijn vindt, is er een richtprijs. Krijg je zin om mee te helpen? Er is altijd iets te doen. Je bent van harte welkom. Het weer zal bepalen hoelang het plukseizoen duurt. Je vindt de Pluktuin aan de Heereweg 2h op het perceel ten oosten van boerderij de Branding.

Meer informatie: tel. 06-57967397. Op www.detuinnaastdebranding.nl staat meer informatie en ook wat er nu geoogst kan worden.

Wintertijd / Sprookjestijd

Voor de openhaard in haar sfeervolle huis aan de Badweg kun je de sprookjes van verhalenvertelster Susanne Ulke echt beleven. Laat je betoveren en meevoeren op een avontuurlijke reis met de koning die zijn vogel kwijtraakt, een zon die niet meer schijnen wil, de eenzame potvis en het geheim van de zee-meermin. Een beleving voor ieder-

een van 4-99 jaar. Als je wilt, mag je zelf meedoen met de harp, sansula of ocean drum. In verband met de veiligheid is een mondkapje bij binnenkomst en vertrek verplicht. Slechts 1 huishouden per keer toegestaan. Verder volgen we de regels van het RIVM.

Reserveren via www.vvvschiermonnikoog.nl

Yoga

Het gehele jaar kan je meedoen met yoga op Schiermonnikoog. In de drukte van alledag zorgt yoga ervoor dat je veerkrachtig wordt en weer in balans raakt, lichaam en geest komen tot rust. Wat vast zit in je lijf of hoofd kan weer gaan stromen, de geest wordt stil en helder. Even een uurtje voor jezelf. Bij mooi weer buiten anders wordt er Hatha Yoga gegeven in het gymzaaltje van de basisschool. Doe een keer mee! Geen ingewikkelde houdingen, het gaat om lekker bewegen en plezier. Meer informatie vind je op www.vvvschiermonnikoog.nl

Begin maar

Gecertificeerd coach en tevens NLP Practitioner Jacqueline Mulder (1970) is sinds 1991 woonachtig en werkzaam op Schiermonnikoog. Je kunt bij haar terecht voor individuele (executive) coaching. Ze kan je helpen met persoonlijke en loopbaan vraagstukken. Hierbij zet zij onder andere haar ervaring met Systemisch Werk en Transactionele Analyse in. Jacqueline reisde vorig jaar 7 maanden solo met haar rugzak de wereld over, liep in haar eentje de pelgrimstocht naar Santiago de Compostella (800 km) en woonde en werkte aansluitend ruim een half jaar in haar camper in Zuid-Europa. Begin maar biedt verschillende coach trajecten op Schiermonnikoog aan.

Kijk voor meer info op www.beginmaar.nl

Vip zonder franje

We herkennen het allemaal. Een passie die is blijven liggen, dromen die maar niet willen vlotten, een verstoorde work-life balance of twijfel bij een belangrijke keuze... Henno Hogervorst geeft, door zijn ervaringen als buitenjongen, klimmer en redder, op een natuurlijke wijze vorm aan jouw uitdagingen en vraagstukken. Gun jezelf een dag 'Vip zonder franje' en ervaar het leven.

Interesse? www.vipzonderfranje.nl

Fotoworkshops

Eilander natuurfotograaf Folkert Abma neemt je mee op een drie uur durende tocht langs verborgen fotogenieke plekken van Schiermonnikoog. Breng je favoriete camera mee, van smartphone tot spiegelreflex. In een groep met maximaal vijf deelnemers zullen we afwisselend stukjes fietsen en wandelen over natuurpaden. Je hebt dus een fiets nodig en in de wintermaanden ook laarzen om overal te kunnen komen. Heb je geen laarzen mee? Dan kan je deze huren bij het Bezoekerscentrum.

Meer weten of reserveren? Kijk op www.dewittehaas.nl

WELLNESS & GEZONDHEID

Lotus Massage

tel. 06-13551226.

Voetenkracht

tel. 06-16810646

Massing Massage

tel. 06-12952887

Pedicure/manicure

tel. 06-30962569

MindandBodywork

tel. 06-53616833

Anita's Styling Hair & Beauty

tel. 06-11725773

Begin maar coach & organisator

tel. 06-40770269

Vip zonder franje

tel. 06-24500485

Buitenfotografie in de winter

De winter op Schiermonnikoog heeft charme en zelfs op korte koude dagen is het heerlijk fotograferen. De zon staat laag boven de horizon.

Op dit meest noordelijke Waddeneiland van Nederland duurt het gouden uur zowat de hele dag. Het desolate strand is adembenemend met unieke weidsheid en ruimte. Soms stuift het zand met hoge snelheid over het strand onder dreigende wolkenluchten van een krachtige winterstorm. Op andere momenten baadt het winterse landschap in zacht strijklucht. De zee kan onstuimig zijn en duinen veranderen dagelijks van vorm.

De talrijke ganzen die op het eiland overwinteren brengen op de kwelder hun nachten door. Iedere ochtend rond zonsopkomst vertrekken ze samen naar de polder om te grazen en dan vliegen er honderden silhouetten door de kleurende ochtendlucht.

Mochten we dit jaar weer een koude winter beleven met ijsschotsen op het wad, ijzel op de laatste bessen of ijskristallen tussen het gras, dan is dit erg spectaculair en een mooie uitdaging om op de foto te zetten. Maar ook alledaagse winterse tafereelen van het eiland kunnen mateloos boeien; de kleurschakeringen van de kwelder, dauwdruppels op beertjesmos of een veertje op het strand. De fotografische mogelijkheden zijn legio in de wildernis van Schiermonnikoog.

Gemeentehuis en gemeenteraad

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Nadat het later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam 'het Witte Huis'. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers. In 2006 kwam er een nieuwe kantoorvleugel, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden.

Activiteitenstrand

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegelaars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat u ruim afstand houdt van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen). Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk strand is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen. Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegelaars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Drones

Op Schiermonnikoog hebben we liever niet dat je met een drone vliegt. Drones passen niet in het natuurgebied en zij verstoren de rust die wij en onze gasten waarderen. Daarom is het op veel plaatsen niet toegestaan om met een drone te vliegen.

Paardrijden

Voor ruiters en menners is de folder 'Paardrijden op Schiermonnikoog' beschikbaar met daarin routes en afspraken.

Vóór 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd. De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van de drie plaatselijke partijen: Samen voor Schiermonnikoog, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernhardweg.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer. Hier kunt u groente- en fruitafval, kunststoffen, drankenkartons en metalen in deponeren. Afvalinzamelaar Omrin scheidt dit afval achteraf. De vuilcontainers opent u met een speciale sleutelhanger.

Glas kunt u op meerdere plekken kwijt in glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Bij de inzamelbak in de supermarkt kunt u kleding, batterijen, spaarlampen e.d. kwijt. Helpt u mee Schiermonnikoog schoon te houden?

Algemeen

Meer informatie over de verschillende onderwerpen op deze pagina en meer vind je op onze website www.schiermonnikoog.nl.

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Willen jullie trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Beleef hier een onvergetelijke huwelijksdag op een van de breedste stranden van Europa of op een van de andere sfeervolle trouwlocaties. Trouw (overleg de mogelijkheden) op de plek die jullie wensen. Voordat jullie trouwen moeten er een aantal formele zaken worden geregeld. De gemeente Schiermonnikoog is je hierbij graag van dienst.

Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij zoveel mogelijk informatie om jullie voor te bereiden op jullie huwelijk.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet waar u uw hond onaangelynd kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven (roze lijn op de kaart). Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn. In de Banckspolder graag uw hond aangelynd houden in de periode van 1 maart tot 1 juli. Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de

hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen. Dit geldt voor de hele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom. Op diverse plekken in het dorpen staan Depodogs met gratis opruimzakjes. De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Ga naar de Publieksbalie van het gemeentehuis voor meer informatie en/of het aanmelden van een gevonden of verloren voorwerp.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen uitsluitend na telefonische afspraak geopend van 08:30 tot 12:00 uur.

KERK & RELIGIE

De Sint Egbert Kapel

Het meest noordelijke kerkje van Nederland staat aan de Badweg. Ruim 100 jaar staat de kapel hier al. In het midden van de vorige eeuw was het de kapel die hoorde bij het koloniehuis ernaast.

Uit die periode stammen ook de kruiswegstaties, kleine panelen die het lijdensverhaal van Jezus afbeelden. Ze zijn gemaakt door Zr Martina OCD in de Karmel in Drachten. Bijzonder vanwege de afbeelding van kinderen op elk van de 14 paneeltjes.

Iedere zondag is er een viering om 10:30 uur. De vieringen in de kapel zijn laagdrempelig en eenvoudig. De voorgangers zijn allen vrijwilligers; paters, priesters, pastoraal werkers/werksters, ze komen uit heel Nederland. Vanwege de coronamaatregelen is het aantal deelnemers aan de vieringen beperkt. Met een maximum van 30 personen kunnen we de anderhalve meter afstand garanderen.

Verdere informatie is te vinden op onze website www.sintegbertkapel.nl

Uitvaart op Schiermonnikoog

Bij het leven op een eiland hoort ook dat eilanders afscheid moeten nemen van hun dierbaren. Op Schiermonnikoog worden eilandbewoners op de hoogte gesteld van een sterfgeval door middel van een kaart met de mededeling van de dag en het tijdstip van de teraardebestelling c.q. crematie.

Er is op Schiermonnikoog een uitvaartvereniging die het afscheid kan verzorgen. Zij zijn bekend met de plaatselijke

gebruiken. De traditie om rond het kerkhof te lopen met de begrafenisstoet vindt nog steeds plaats, maar is beperkt tot één keer. Het verkeer wordt tegengehouden door de politie en stilte wordt in acht genomen. Alleen het luiden van de klok verbreekt deze stilte. Voor veel mensen is het een moment van bezinning; een plechtigheid op zich. Gasten op het eiland wordt verzocht de stoet en de rondgang om de kerk niet te verstoren en stilte te betrachten.

Protestantse Gemeente

Uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk is in 2006 de Protestantse Gemeente Schiermonnikoog ontstaan. De Gemeente heeft een eigen predikant, ds. Van Rijswijk.

Er zijn tijdelijk geen kerkdiensten om het risico van verspreiding en besmetting met het coronavirus te voorkomen. Dankzij Henk Hockelman is het mogelijk om via Schiermonnikoog TV, kanaal 22, meditatieve momenten uit te zenden. Met dank aan de gemeente Schiermonnikoog die de camera en geluidsapparatuur faciliteerde. Bij het ter perse gaan van deze krant is nog niet duidelijk of daar in de wintermaanden mee wordt door gegaan.

Kijk op www.kerkschiermonnikoog.nl voor alle actuele informatie met betrekking tot de diensten.

Ds. N.J. van Rijswijk tel. 0519-531269 of N.vanrijswijk@knid.nl

Klooster Schiermonnikoog

Monnik word je niet, je bent het. Diep vanbinnen schuilt er wel iets van een monnik in elke mens. Tot jij herkent dat dit jouw weg is, even onontkoombaar als God zelf. Als je weg naar ons klooster voert, kom je hier eerst op bezoek voor een ontmoeting waar we elkaar wat leren kennen.

Wij zijn rooms katholiek, jij misschien niet. Over dergelijke ontdekkingen valt te praten. Dat kan meerdere ontmoetingen vragen. Het klooster is kleinschalig en kan maximaal tien monniken en zes gasten herbergen. Monniken en gasten leven afzonderlijk van elkaar in eigen gedeelten. De kapel is gemeenschappelijk. In de kloosterkapel kunnen naast de gasten nog tien tot twintig bezoekers aanschuiven. Zolang de coronamaatregel van anderhalve meter nog geldt, kan de kapel, naast de zes gasten uit het gastenhuis, nog slechts ongeveer zes bezoekers herbergen. Er is een huiskamer voor de gasten, om elkaar te ontmoeten of een boek uit de boekenkast te lenen. Het

klooster ligt aan de rand van het dorp. Zee en strand, duinen, bossen en kwelders zijn vlakbij. Doorgaans is het stil in de directe omgeving van het klooster, maar niet altijd. Het klooster zelf nodigt uit de innerlijke stilte op te zoeken.

Voorzieningen voor gasten

Gasten krijgen een kamer met toilet en douche. Iedere kamer heeft een kleine keuken, zodat ieder voor de eigen maaltijden kan zorgen. De winkels in het dorp zijn dichtbij en goed voorzien. Er zijn geen gezamenlijke maaltijden. We zijn nog aan het kijken of we onze gasten van dienst kunnen zijn met een aanbod van bijv. maaltijden die men slechts hoeft op te warmen of met benodigdheden voor de broodmaaltijd en dergelijke. De monniken hopen zo gauw als mogelijk weer te beginnen met de vertrouwde diensten in de kapel.

Kijk voor meer informatie op www.klooster-schiermonnikoog.nl

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner
- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikooger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

Looking for unique
spectacular expeditions in
Unesco World Heritage?
Live Life Waddensea?
Our most beautiful place
in the Netherlands?
Come join us!

Jelle Bos

BELEEF LAUWERSOOG

Free parking at Lauwersoog | Call us at +31 (0)519 349133 | follow us at twitter @lauwersoognl
FB Beleef Lauwersoog | www.beleef-lauwersoog.nl